

Az Ökotárs Alapítvány a zöld mozgalom erősítésén, támogatásán keresztül kíván hozzájárulni egy környezettudatos, a nyilvánosság részvételén alapuló demokratikus intézményrendszer és társadalom kialakulásához.

A környezetvédő mozgalom fejlődését az Ökotárs Alapítvány adományokkal, tréningekkel, ösztöndíjas programokkal és szükség szerint szakértői, illetve technikai segítségnyújtással kívánja elérni.

AZ ALAPÍTVÁNY MUNKATÁRSAI

Foltányi Zsuzsa
igazgató

Gresó Zoltán
webszerkesztő

Majoros Kriszta
az Adományi program vezetője

Michelberger Balázs
rendszergazda

Móra Veronika
a Közösségek joga az információhoz
program vezetője

Nyvelt Erik
a Képzési program vezetője

Tarnik Csilla
a Borostyánkőút és a Zöldmunka
program vezetője

Temesvári Szilvia
munkatárs

Fehér Tamásné
könyvelő

AZ ALAPÍTVÁNY KURATÓRIUMA

Dr. Farkas Ilona
orvos

a „Rák Ellen, az Emberért, a Hol-
napért” Alapítvány titkára

Foltányi Zsuzsa
biológus-vegyészmérnök
az Ökotárs Alapítvány igazgatója, az
Ö.K.O. szerkesztője és az Energia
Klub egyik alapítója, az adományi
bizottság tagja

Dr. Gyulai Iván
ökológus
a Miskolcon működő Ökológiai In-
tézet a Fenntartható Fejlődésért
Alapítvány igazgatója, az adományi
bizottság tagja

Hartman Mátyás
agrármérnök
a gödöllői Szent István Egyetem
Környezetgazdálkodási Intézet, Kör-
nyezeti Elemek Védelme Tanszék-
ének tanársegédje

Dr. Kalas György
jogász
a győri Reflex Egyesület vezetőségi
tagja, az Ökológiai Stúdió Alapít-
vány alapítója, a Hulladék Munka-
szövetség elnöke, az adományi bizot-
tság tagja

Kocsis Anikó
ökológus
az Ökorégió Alapítvány ügyvezetője,
az adományi bizottság tagja

Kosztolányi István
Kertészmérnök, szervezetterfejlesztési
tanácsadó

Nagy Ágoston
geológus

Zalatnay László
meliorációs agrármérnök
a kuratórium elnöke, a nyíregyházi
székhelyű E-misszió Egyesület elnök-
ségi tagja, az adományi bizottság
tagja

A FELÜGYELO- BIZOTTSÁG TAGJAI

Csongor Anna
szociológus, tanár
az Autónia Alapítvány igazgatója

Fodor Réka
kertészmérnök
a Könyvvizsgáló, Adó- és Közgazda-
sági Tanácsadó Kft. könyvvizsgálója

Bármily banálisan hangzik, a 2000. év fordulatot hozott az Ökotárs Alapítvány életében is. Egyértelművé vált, hogy működési feltételeink 2003-tól megváltoznak, és új utakat kell keresnünk. Alapadományozóink: a German Marshall Fund, a Rockefeller Brothers Fund és a C.S. Mott Foundation, akik 1991-ben létrehozták az Environmental Partnership for Central Europe (EPCE) programot, az elmúlt évtizedben három évente előre fedezték adományi programjainkat. 1997-ben jelezték: valószínűleg ez lesz az utolsó szabadon felhasználható „keret”. Azonban időközben számunkra és támogatóink számára is világossá vált, hogy a sok munkával, jelentős befektetésekkel létrehozott lengyel, cseh, szlovák és magyar alapítványok 2000-ben aligha lesznek képesek egyik napról a másikra önállósodni, saját lábukon megállni. Alapadományozóinktól ezért idén újabb három évre való „pénzmagot” kaptunk, de jelezték: ez már tényleg az utolsó. Kiváltásához pedig más pályázati forrásokra lesz szükségünk. A felkészülés már megkezdődött: az elmúlt években sikerrel mozgósítottunk magán (Honeywell Alapítvány, DOEN Alapítvány) és állami (osztrák és német minisztériumi) forrásokat, és elvállaltuk nagyobb állami pénzalapok pályázati rendszerének működtetését is (Központi Környezetvédelmi Alap). Ez a folyamat idén tovább erősödött és várhatóan a közeljövőben is folytatódni fog. Mindezt tesszük azért, hogy a civil szervezetek számára nem vagy nehezen hozzáférhető forrásokat megnyissunk, és biztosítsuk működésük átláthatóságát, demokratikus ellenőrzését. Mindennek és takarékos működésünknek köszönhetően – az elmúlt néhány évben sikerült jelentős

tartalékokat felhalmoznunk. Nem azért, hogy „pénzeszsákokon üldögélhessünk” (miközben sok szervezet egyik napról a másikra él), hanem azért, hogy 2003 után is teljesíthessük küldetésünket gyors, rugalmas és átlátható rendszerű adományozást és az ehhez kapcsolódó munkát. Ezt a „klasszikus alapítványi” formában látjuk kivitelezhetőnek, azaz az általunk kezelt tartalékok kamataiból kívánjuk – meglehet a jelenleginél kisebb léptékű – adományi és technikai segítségnyújtási programjainkat finanszírozni. Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy egyéb tevékenységeinket – képzési, együttműködési (például zöldmunka) és tematikus (például fogyasztóvédelem) – feladnánk. Jövőjük azonban a 2003-ban és azután mozgósítható (többek között európai uniós) projekt-támogatásokon múlik. Nagyszabású terv, de nem tűnik megvalósíthatatlannak. Reméljük, hogy elképzelésünk a – sajnos kezdetleges – hazai adományozási kultúra fellendítéséhez is hozzájárulhat. Terveink időszerűségét jelzi, hogy külföldi elképzelésekkel találkozunk: alapadományozóink más amerikai magánalapítványokkal összefogva idén létrehozták az úgynevezett Trust Fundot, amelynek célja a közép-európai civil szektor hosszú távú fenntarthatóságának elősegítése. Ennek sikere azonban még a jövő zenéje. 2000. évi tevékenységünk igen sokrétű volt. Hat munkatárs emberfeletti teljesítménnyel dolgozott 9-10 olyan programban, amelyek mindegyike önmagában is egész embert kívánt volna. Programjaink eredményeit, sikereit és nehézségeit mutatjuk be jelentésünk további oldalain – kérjük, fogadják szeretettel.

az Ökotársak

Céljaink elérésében a kezdetek óta első helyen áll hatékony, rugalmas, gyors és megbízható adományozási rendszerünk. 1991-ben, amikor amerikai alapítóink létrehozták az Environmental Partnership for Central Europe (EPCE) programot, fő küldetéseként a Közép-Európában akkor alakuló környezet- és természetvédő mozgalom erősítését tűzték ki, kisebb, de könnyen hozzáférhető pénzügyi források biztosításával. Általános adományi programunk fenntartása önálló alapítvánnyá válásunk (1994) után is központi feladatunk maradt. Ugyanakkor az azóta eltelt időben tevékenységi körünk jelentősen bővült, az új igényekre és lehetőségekre reagálva különböző tematikus programokat indítottunk. Korábbi tapasztalatainkat és gyakorlatunkat kihasználva azonban ezekben is hangsúlyosan megjelenik az adományi elem, a civil szervezetek közvetlen támogatása – erre az egyes programok bemutatásánál térünk ki.

Az elmúlt évek folyamán maga az adományi program is bővült és sokszínűvé vált: a bármilyen téma előtt nyitva álló általános adományi program mellett már hosszabb ideje különös figyelmet szentelünk az energetika és energiapolitika kérdéseinek, mivel felfogásunk szerint az erőforrások fenntartható használata minden egyéb környezeti probléma megoldásának elengedhetetlen feltétele. 2000-ben a tiszai cián-

szennyezés és az azt követő árvizek nyomán egy új, a Tisza vízgyűjtő területén dolgozó szervezeteket segítő speciális adományi programot indítottunk. Erre nemcsak magyarországi, de romániai és jugoszláviai szervezetek is pályázhattak, így – noha határon átnyúló adományozásban már voltak tapasztalataink – az Ökotárs történetében a maga nemében ez volt első, valóban nemzetközi program.

ÁLTALÁNOS ADOMÁNYI PROGRAM

Adományi elveink

Az Ökotárs Alapítvány adományaival olyan tevékenységeket támogat, amelyek a környezet, a helyi közösség és az egész társadalom számára haszonnal járnak és a fenntartható fejlődést szolgálják.

- Előnyben részesülnek azok a tervek, amelyek:
- a problémák gyökereire rendszerszemléletű megoldásokat kínálnak, túllépve a szokásos környezetvédelmi megközelítésen;
 - erősítik a civil szervezetek mozgalmi jellegét, közvetlen akciókkal érik el céljaikat;
 - növelik a zöld szervezetek társadalmi bázisát, tagságát, lakossági kapcsolataikat, társadalmi ismeretségüket és elismertségüket;
 - fokozzák az együttműködést a környezetvédő civil szervezetek és a társadalom más szereplői (más civil szervezetek, állami, önkormányzati és üzleti szféra) között és a környezetvédő mozgalmon belül;
 - elősegítik a zöld gondolkodás és életmód elterjedését, az emberek belső érését;
 - választ adnak az új közép-európai kihívásokra.

Az év folyamán általános adományi programunkra 131 pályázat érkezett, amelyek közül hathetente ülésező kuratóriumunk döntése alapján 50 részesült támogatásban, összesen 9,2 millió Ft értékben (l. adományi lista). A pályázatok számának időbeli alakulásából jól nyomon követhető, hogy alapítványunk sok szervezet számára kiegészítő forrást jelent, sürgős vagy más alapokból nem finanszírozható feladataik lebonyolításához. Az első és a második félévet összehasonlítva jelentősen csökkent a beérkező pályázatok száma (90-ről 41-re), ami egybeesett azzal, hogy a Környezetvédelmi Minisztérium civil szervezeteknek szóló „szokásos” évi pályázatán csak az év második felében lehetett támogatáshoz jutni.

A beérkező pályázatokat és az általunk nyújtott támogatásokat részletesebben elemezve, már hosszabb ideje megfigyelhető a hangsúly eltolódása a vidékfejlesztési és biodiverzitási programok felé. Ez utóbbi területen is előtérbe kerültek az átfogó, az érintettek (természetvédők, gazdálkodók, helyi közösségek) különféle érdekeit szem előtt tartó „földszolgalmi” kezdeményezések a hagyományos természetvédelmi munkák helyett. Egyik adományoztunk, a Palocsa Egyesület a hagyományos tudást és az újabb ismereteket ötvöző erdő- és vízkezelési terveket dolgoz ki, az általa kezelt területek természetes állapotának megtartása érdekében.

Adományi programunk kuratóriuma a sürgős

beavatkozást igénylő helyi ügyekben akár napok alatt is döntést hoz – a gyorssegélyek rendszere rugalmasságunk fenntartásának egyik záloga. Ebben az évben így kapott támogatást például a tervezett kápolnásnyéki fáradtolaj-feldolgozó ellen küzdő kampány, valamint a lőrinci hulladéklerakó bezárásáért indított aláírásgyűjtési kezdeményezés.

Az egyes ügyek, programok, kampányok mellett továbbra is támogatjuk a szervezetek általános működését. E tekintetben elsőbbséget élveznek azok a csoportok, amelyek törekednek a szervezet fenntarthatóságának meglapozására.

ENERGIA PROGRAM

Az „ALTERNATÍVA AZ ATOMENERGIÁRA” programra, amelynek célja az atomenergia kiváltása és környezeti szemléletű energiapolitika kialakítása, társadalmi szervezetek pályázhatnak. E programmal a magyarországi atomenergia-termelés csökkenéséhez és hosszabb távon kiváltásához szeretnénk hozzájárulni, az energiaszektor átalakításával. Olyan kezdeményezéseket karoltunk fel, amelyek információszolgáltatással, szemléletformálással, továbbképzéssel vagy más eszközökkel hívják fel a társadalom figyelmét az atomenergia-termelés kockázataira (radioaktív sugárzás, balesetek) és megoldatlan kérdéseire (hulladék-elhelyezés, bezárt erőművek sorsa), és elősegítik e problémák valós, a környezeti érdekeket szem előtt tartó kezelését. Az előző évektől eltérően 2000-

ben a program keretében nem támogattunk megújuló energiaforrásokkal és energiahatékonysággal foglalkozó pályázatokat. Így 6 szervezet 10 pályázatát támogattuk.

Energiakérdésekkel foglalkozó másik programunk, az „ENERGIAMEGTAKARÍTÁS AZ ISKOLÁKBAN” viszont éppen az energiahatékonysági elvek iskolai megismertetését, valamint az energiamegtakarítási módszerek és hasznosulásuk gyakorlati bemutatását tűzte ki

céljául. Az energia kérdésről folyó oktatás kiegészítőjeként, a tanulók, a tanárok, a szülők és a helyi közösség bevonásával kialakított helyi gyakorlati kezdeményezéseket támogattunk.

A program helyi megvalósításában pályázati alapon az Esztergomi Környezetkultúra Egyesület, az Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány (Miskolc), az E-misszió Egyesület (Nyíregyháza), a Reflex Egyesület (Győr), valamint az Energia Klub (Budapest) vettek részt. Ez utóbbi szervezet végzi a program

szakmai koordinációját. Ők készítették el az iskoláknak szóló szakmai anyagot, képezték a résztvevő szervezeteket, és a kapcsolattartáson kívül egyeztető találkozókon teszik közzé az összegyűjtött tapasztalatokat.

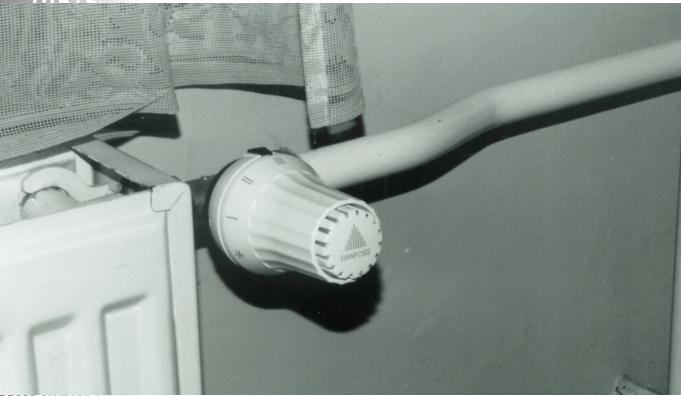
A résztvevő szervezetek első lépésként 5 iskolában a tanulók bevonásával környezeti nevelési célú, de az iskolavezetés számára is felhasználható audittal feltérképezték, a hatékonyabb energiafelhasználás lehetőségeit. Az audit ismeretében a tanulók energiamegtakarítási javaslatai alapján, a szervezetekkel együtt hozzáálltak a megvalósításhoz.

A résztvevők eredményeiről és tapasztalataikról kétnapos összeövetelen számoltak be, ahol megbeszéltek a program során felmerült nehézségeket is, és tervek készültek a lehetséges folytatásra.

Ezután – több szempontot mérlegelve kiválasztottak egyet az iskolák közül, ahol szakemberek „profi audittal” elemezték az épület műszaki állapotát és javaslatokat dolgoztak ki arra, hogyan valósítható meg a rendelkezésre álló anyagi eszközökből és az iskola hozzájárulásából olyan energiahatékonysági beruházás, amely remélhetőleg mérhetően csökkenti az energiafogyasztást. Az audit eredményeit figyelembe véve a szervezetek egyéni megoldásokkal javították az épületek energiahatékonyságát.

– *Az Életminőségért Környezetvédelmi Alapítvány a siroki Általános Iskolát hatodik isko-*

laként vette be programjába, s végül itt valósította meg beruházását – kicserélték a radiátorszelepeket és megjavították a fűtésszabályozó rendszert.

– Az E-misszió Egyesület a sóstóhegyi Szabó Lőrinc Általános Iskolában az utólagos hőszigetelést a fa nyílászárók réstömítésével oldotta meg.

– Az Energia Klub a dunaharaszti II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában szigeteléssel és termosztatikus radiátorszelep cserével járult hozzá a hatékonyabb energiafelhasználáshoz.

– Az Esztergomi Környezetkultúra Egyesület a Tát-kertvárosi Általános iskolában szigetelte a nyílászárókat, hővisszaverőt szerelt a fűtőtestek mögé, és a lépcsőházi ablak hőveszteségének csökkentésére kétrétegűre cserélte az északi, egyrétegű üvegl ablakot.

– Az Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány a miskolci Kazinczy Ferenc Általános Iskolában korszerűsítette a

vizesblokkot, „vandálbiztos” öblítőszelepeket szerelt fel, és a csapokat is „vandálbiztosra” cserélte. Az iskolavezetés nagyon örült annak, hogy rájuk esett a választás, és sikerült anyagiakat is mozgósítaniuk a cél érdekében.

A szervezetek a tanulókkal együtt a következő év március közepéig figyelték az energiafogyasztást, és erről jelentést készítettek.

Azokban az iskolákban, ahol beruházás nem volt, de a tanulók javaslatokat dolgoztak ki arra, hogy beruházás nélkül hogyan csökkenthető az energiaveszteség, a szervezetek szintén március közepéig figyelték és segítették ezen javaslatok megvalósulását és hatását.

TISZA PROGRAM

2000 elején a sorozatos folyószennyezés és az azt követő árvizek nyomán az Ökotárs Alapítvány tavasszal együttműködési pályázatot hirdetett romániai, magyarországi és jugoszláviai, elsősorban környezet- és természetvédő társadalmi szervezetek számára a Tisza vízgyűjtőjében folyó programok, projektek támogatására. Az adományi keretre a három országot érintő nemzetközi, térségi tevékenységekkel, valamint a civil szervezetek és a többi szektor együttműködését erősítő programokkal lehetett pályázni.

A Tisza programban támogatott tevékenységek:

– rendszerszemléletű monitoring hálózatok kiépítése, folyamatos működtetése és az adatok közzététele;

– rehabilitációs feladatok, stratégiák kidolgozása és megvalósítása az alábbi területeken;
– ökológiai kármentesítés, további szennyezések megelőzése;
– új gazdálkodási modellek a folyó völgyben;
– jogi lehetőség (kártérítés, törvényi változtatások, érdekképviselet);
– környezeti tudatosság, lakossági részvétel erősítése, civil szféra részvétele a kormányzati döntésekben.

Egy program megvalósítására maximum 4,5 millió Ft támogatást lehetett elnyerni.

E nemzetközi pályázati program lebonyolításában Romániában helyi testvérszer-

vezetünkkel (Fundatia Pentru Parteneriat Comunitar), Jugoszláviában pedig a Regionális Környezetvédelmi Központ (REC) helyi irodájának munkatársaival és más partnerekkel működünk együtt.

Az első pályázati felhívást 2000 júniusában tettük közzé. Összesen 45 pályázat érkezett (18 Magyarországról, 22 Romániából és 5 Jugoszláviából), több mint 130 millió Ft-ot kérve, ami a rendelkezésünkre álló összeg kb. 3,7-szeresét jelentette. A hatékony döntéshozatal érdekében a beérkezett pályázatokhoz az Ökotárs és a romániai alapítvány munkatársai a nyár folyamán kiegészítő anyagokat gyűjtöttek a pályázóktól, tisztázva a felmerült kérdéseket. Ahol szükségesnek látszott, személyes találkozón, helyszíni látogatásokon bővítették az információk körét. Adományi kuratóriumunk a döntésbe romániai és jugoszláv szakértőket is bevont a hiteles és igazságos elbírálás érdekében. A pályázatok elbírálása után egy szűkebb körű fórumot szerveztünk a folyó völgyének ökológiai állapotát és annak változásait figyelő, vizsgáló civil szervezetek számára, az információcsere és a különböző tevékenységek összehangolása érdekében. A szervezés feladatait később a térségben aktív szervezetek (a nyíregyházi E-misszió Egyesület, majd a túrkevei NIMFEA) vették át az Ökotárstól.

A Tisza program keretében az adományozáson kívül más tevékenységeket is tervezünk: tanulmányokat, konferenciákat és kutatási prog-

ramokat, reményeink szerint ezzel is segítve a Tisza vízgyűjtőjében zajló rehabilitációs és térségfejlesztési munkát. Jelenleg a folyami

térségek fejlesztésének alternatív modelljeit elemző tanulmány előkészítésén dolgozunk.

SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

Adományozói tevékenységünk aligha érhetné el kitűzött céljait, ha pályázóinkat nem segítenénk más eszközökkel is abban, hogy terveiket sikerre vigyék. Ezért a pénzbeli támogatás a kezdetektől fogva kiegészült a technikai segítségnyújtási programmal, ami az esetek túlnyomó részében napi kérdésekre való válaszolást, pályázatírási segítségnyújtást, irodai szolgáltatásokat, szakértők, újságírók felkutatását, hatóságokkal való kapcsolattartást jelent. A környezetvédő társadalmi szervezeteknek és azok képviselőinek, szakértőknek, hatóságoknak, a lakosságnak, hazaiaknak és külföldieknek egyaránt rendel-

kezésére állunk. A technikai segítségnyújtás emellett mára egyre több rendszeres tevékenységet, például találkozók, fórumok szervezését is magában foglalja.

Ezt egészíti ki információs és tájékoztatósi programunk, amely egyes fontosnak tartott, de – főként az emberi erőforrás és az idő hiánya miatt – mégis kevesebb figyelemben részesülő témák napirenden tartását tűzte ki céljául, hogy a környezetvédő szervezetek ismertekinek bővítésével, módszerek és ötletek átadásával segítse a munkájukat.

TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

Hagyományos tevékenységeink egyike, az „utolsó szerdai” HAVI EGYEZTETŐ FÓRUM az év folyamán rendszeresen, bár változó sikerrel zajlott. A résztvevők száma érzékeny műszerként jelezte, hogy melyek a nagy érdeklődésre számot tartó „forró” témák, de jól mutatta a hazai környezetpolitika elmúlt évben tapasztalható „befagyását” is, mivel a találkozók – a környezetvédők egymás közötti tapasztalatcseréjén túl – a civil szervezetek és az államigazgatási tisztviselők és politikusok kapcsolattartását is szolgálják. E tekintetben különösen sikeres volt februári találkozóink, amelyre Gönczy Jánost, az akkor kinevezett tiszai kormánybiztost hívtuk meg. Az elmúlt hónapokban a résztvevők többek között a tervezett kétéves költségvetést, a lőrinci veszélyeshulladék-lerakó

elleni kampányt és a „Ne vásárolj semmit!” nap felhívását ismertették és vitatták meg. A találkozók emlékeztetőit továbbra is elküldjük csaknem 200 címre, gyakran kiegészítve más szervezetek közleményeivel és felhívásaival is, így azok is, akik nem tudnak Budapestre utazni, folyamatosan követhetik a zöld mozgalom fontos eseményeit és ügyeit.

Havi rendszerességű a „SAJTÓ TEAHÁZ” sorozatunk is, amelyen meghívott szakemberek segítségével az aktuális, de bonyolultabb, mélyebb ismerteket kívánó környezetügyi témák hátterét, előzményeit mutatjuk be az újságíróknak. Teaházaink sok esetben nemzetközi eseményekhez kapcsolódtak, így például a géntechnológia alkalmazásának külföldi fejleményeihez és a Biológiai Biztonságról Szóló Jegyzőkönyv aláírásához (január), a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara Budapesten rendezett találkozójához (május), a prágai Világbank /Valutaalap közgyűléshez (szeptember), illetve a hágai ENSZ klímátárgyalásokhoz (november). A jövőben emellett szeretnénk nagyobb súlyt fektetni a sajtó elektronikus úton való tájékoztatására.

Az év folyamán honlapunk is folyamatosan bővült, sőt szeptemberben mind megjelenésében, mind tartalmában alapvetően átalakult. Reményeink szerint így olvashatóbbá, áttekinthetőbbé és könnyebben kezelhetővé vált. A rólunk és programjainkról szóló tudnivalók mellett honlapunk egyre több letölthető

anyagot, sikeres pályázóink képgalériáját és fogyasztóvédelmi linkgyűjteményt is tartalmaz.

TÁJÉKOZTATÁSI PROGRAM (KÖZÖSSÉGEK JOGA A TUDÁSHOZ)

Az 1997-ben indított „Közösségek joga a tudáshoz” program új színt adott az Ökotárs Alapítvány munkájában. Alapvető küldetése, hogy elősegítse a széles körű környezetvédelmi ismeretek és szakértelem színvonalának emelését – és így ezek hatékonyabb képviselését – a zöld szervezetek és a társadalom szélesebb rétegeinek körében egyaránt.

Közismert, hogy a környezeti tudatosság és érzékenység mértéke a lakosság körében az elmúlt években sajnálatosan csökken, ugyanakkor a civil környezetvédelmi mozgalom nem erősödött meg annyira, hogy valamennyi fontos és aktuális ügy képviselését fel tudja vállalni. Ennek az úrnek – legalábbis részleges – betöltésére vállalkoztunk, ezért:

- információs kampányokat folytatunk, ami mind az érdekképviseleti tevékenységet, mind az információgyűjtést és -terjesztést, mind pedig a figyelemfelkeltést magában foglalja;
- képzésekkel, útmutatókkal és tájékoztató kiadványokkal igyekszünk a helyi civil szervezeteket hasonló tevékenységekre, kampányok indítására ösztönözni;
- közvetlenül és a sajtó útján közvetetten a lakosságot is informáljuk mindezen témákról, az

általános tájékozottság és környezeti tudatosság növelése érdekében.

Programunk fontos eleme a rugalmasság: az aktualitásokra való gyors és szakszerű reagálás, a fontos ügyek felismerése és következetes képviselete a siker záloga országos és helyi szinten egyaránt. Ezt a kampánymunka, az információterjesztés és a szervezeteknek nyújtott segítség ötvözése teszi lehetővé. Jelenleg a következő témakörökkel foglalkozunk:

ÖKOLÓGIAI FOGYASZTÓVÉDELEM

Az elmúlt években sokan felismerték: környezeti problémáink túlnyomó többségének (ha nem valamennyinek) gyökere mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind fogyasztásunk mennyisége, mind annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk szennyezéséhez. E szemlélet hatékony képviseletéhez újfajta fogyasztóvédelemre van szükség, amely a környezet szempontjait is figyelembe veszi: ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben környezetünk megtartására is törekednek.

Ennek érdekében kerekasztal-beszélgetések szervezésével igyekszünk párbeszédet kezdeményezni a környezet- és fogyasztóvédelmi hatóságok között egy új fogyasztóvédelmi politika alapjainak lerakására. „A tudatos vásárló jogi kézikönyve” címmel tájékoztató füzetet adtunk ki, és – megkeresés alapján – helyi civil szervezetek számára tematikus képzéseket tartot-

tunk (2000-ben összesen négy alkalommal). Míg 1999-ben aktívan kezdeményeztük, addig 2000-ben pályázat kiírásával támogattuk a nemzetközi „*Ne vásárolj semmit!*” napon (november utolsó péntekjén) tartott figyelemfelkeltő akciók szervezését, amiben végül országszerte 12 szervezet vett részt (1. adományi lista). A civil szervezetek közötti együttműködés elősegítésére – a Ne vásárolj semmit! nap sike-

rén felbuzdulva – 2000 decemberében kétnapos műhelytalálkozót rendeztünk „Ökológiai fogyasztóvédelem és környezettudatos vásárlás az oktatásban és a nevelésben” címmel. A találkozó eredményeként olyan konkrét ötletek és eszközök gyűltek össze, amelyek elősegíthetik a fogyasztás ma még meglehetősen elhanyagolt témáinak az iskolákban való fokozottabb megjelentetését. A rendezvény nyomán készítettük el a hazai és külföldi fogyasztóvédelmi intézmények és szervezetek linkgyűjteményét, valamint a résztvevők közötti kapcsolattartást szolgáló levelezőlistát.

KÉMIAI BIZTONSÁG

Környezetünk vegyi eredetű szennyezése nem új, de egyre súlyosbodó probléma. Egyre több tudományos információ áll rendelkezésünkre az ember által előállított vegyületek környezeti-egészségügyi hatásairól, de ezek túlnyomó része a lakossághoz nem, vagy csak töredékesen jut el. Növekszik az egészséges életmód iránti igény, de az egyre gyakoribb ételmszerbotrányok és a hasonló szennyezési ügyek aláássák a hivatalos tájékoztatásba vetett bizalmat. 2000 tavaszán fogadta el az Országgyűlés a kémiai biztonságról szóló hazai kerettörvényt – ennek szélesebb körű megismertetése érdekében júniusban sikeres szemináriumot rendeztünk az illetékes magyar hatóságok képviselőinek és cseh partnerszervezetünk szakértőjének részvételével.

A törvény életbe lépésével felgyorsultak a témakör hazai szabályozására vonatkozó erőfeszítések. Jelenleg zajlik a szennyezés-kibocsátási és átviteli jegyzék (angol rövidítéssel PRTR), hazai meghonosításához szükséges jogszabályi háttér kidolgozása (párhuzamosan az Aarhusi Egyezmény keretében folyó hasonló nemzetközi tárgyalásokkal). Ennek folyamatát a jövőben is nyomon követjük.

GÉNTECHNOLÓGIA

A mezőgazdasági-élelmiszeripari célú génmanipuláció alig néhány éves múltra tekint vissza, de már megjelenése óta nemzetközi viták kereszt-tüzében áll. Erőltetett elterjesztése, ma még részben ismeretlen, de gyaníthatóan nagy horderejű kockázatai, és tudományos háttérének bonyolultsága miatt feltétlenül szükséges a tájékozott lakosság és a szigorú szabályozás megteremtése. A nyomásgyakorlás és a nemzetközi kapcsolattartás mellett kiadványokkal, előadásokkal, és a sajtó bevonásával törekszünk korrekt, közérthető ismeretterjesztésre. Ebben szorosan együtt dolgozunk a hazai környezetvédelmi szervezetek Génpiszka Hálózatával. Velük közösen kezdeményeztünk egy sikeres fogyasztói akciót, amelynek célja a hazai élelmiszergyártó- és forgalmazó cégek géntechnológiával kapcsolatos álláspontjának megismerése volt. Ennek eredményeit a munkacsoport saját honlapján tette közzé.

A felismerés, hogy a pénzügyi támogatás önmagában, megfelelő szervezeti felkészültség és jártasság nélkül nem lehet kellően hatékony, már 1993-ban arra ösztönözte szervezetünket, hogy elindítsuk képzési programunkat. A program a civil társadalom, azon belül elsősorban a zöld szervezetek erősítését fogalmazta meg küldetéseként, a szervezetfejlesztés módszertani eszközeinek igénybevételével. Joe Szakos amerikai közösségfejlesztő segítségével kezdtük el az ülések levezetésétől és a kampány szervezéstől a forrásszerzésen át a sajtómunkáig terjedően a képzéseket, tanácsadást és a kap-csolódó szakanyagok kiadását, amelyek hozzájárultak egy hatékony, sokszínű, együttműködő, erős civil mozgalom kimunkálásához.

Az évek során a program arculata sokat változott: a kezdeti 2-3 napos tematikus képzések helyett egyre inkább az egy-egy szervezettel való hosszabb távú együttműködés vált jellemzővé. Ennek tapasztalataira építve dolgoztuk ki a szervezeti fejlődést több oldalról megközelítő, a civil társadalom fenntarthatóságának erősítését céljával kitűző Átfogó szervezetfejlesztési programot (ÁSZ). Ennek keretében a velünk együttműködő facilitátorok másfél évig dolgoznak együtt egy-egy, pályázati úton kiválasztott szervezettel. A program képzések, folyamatos konzultáció és pénzügyi támogatás kombinálásával segíti a

szervezeti stratégia kialakítását, a tagság és a támogatók létszámának növelését, valamint a forrásszerzést javító projektek megtervezését és végrehajtását. Az ÁSZ további fontos eleme az újabb oktatók, facilitátorok (ön)képzése is. Értékrendünk fontos elemei tükröződnek abban, hogy oktatóink civil mozgalmi tapasztalattal rendelkeznek és képzéseink részvételi mód-szereken alapulnak – a képzéseken, tréningeken mindenkitől elvárt és mindenki számára biztosított az aktív részvétel. 2000-ben már arra is lehetőségünk nyílt, hogy az évek során felhalmozott tapasztalatokat a magyarországinál kevésbé fejlett civil társadalommal rendelkező országoknak is átadjuk. Hisszük, hogy a módszer értékrendje hozzájárul a civil szervezetek fejlődéséhez, és az állampolgári részvétel és felelősségvállalás erősödéséhez vezet.

ÁTFOGÓ SZERVEZETFEJLESZTÉS A FENNTARTHATÓSÁGÉRT

Az első öt szervezettel való közös munka sikeres lezárása után, 1999 őszén meghirdettük az ÁSZ program második körét. Erre 101 pályázat érkezett, amelyek közül a kuratórium az alábbi 9 szervezetet választotta ki:

- Erdei Iskola Alapítvány Templomdombi Oktatóközpont, Szentendre
- Hindu-Magyar Kulturális Alapítvány, Pécs
- Hulladék Munkaszövetség, Budapest

- Kismarosi Teleház Alapítvány, Kismaros
- Más Mozaik Szociokulturális Egyesület, Debrecen
- Nagycsaládosok Kaposvári Egyesülete, Kaposvár
- Tiszamenti Emberek Lelki Segítő Egyesület, Tiszavasvári
- Zalai „A Nostru” (Miénk) Egyesület a Zalai Cigányság Jogaiért, Nagykanizsa
- Zöld Akció Egyesület, Miskolc

A kiválasztott szervezetek 2000 januárjában a nyitó tréningen megismerkedhettek a program céljaival, valamint a programban részt vevő facilitátorokkal. Ezt követően a szervezetek a kijelölt facilitátorok vezetésével hozzáláttak a stratégiai és projekttervezéshez, szervezetenként hat alkalommal. A csoport szervezeti és pénzügyi stabilitását növelő, fenntarthatóságát elősegítő projekttervek zárt körű pályázat keretében júniusban ismét adományi bizottságunk elé kerültek. Júliusban értékelő találkozót tartottunk, ahol egyrészt a szervezetektől vártunk visszajelzést a programról, másrészt újra megvittattuk és véglegesítettük a program további menetét.

A megítélt adományok felhasználásával elkezdett program megvalósítás során a facilitátorok további nyolc nap konzultációs segítséget nyújtottak a szervezeteknek. Szeptemberben újabb pályázati felhívást tettünk közzé az ÁSZ program immár harmadik körére, amelyre az állatvédő szervezetek is pályázhattak. Ez alkalommal 93 pályázat érkezett, köztük 16 állatvédő. A kura-tórium 7 szervezetet választott ki:

- HEROSZ Fejér megyei Szervezete, Székesfehérvár
- Kalamáris Ifjúsági és Diákújságíró Egyesület, Nyíregyháza
- Kiss Ferenc Csongrád Megyei Természetvédelmi Egyesület, Szeged
- Közép Hegyháti Fejlesztési Egyesület, Szakadát
- Rex Kutyaotthon Alapítvány, Budapest
- Szőnyi Kulturális Egyesület.

A kiválasztott szervezeteknél a munka az előzőhöz hasonlóan zajlik majd, miközben igyekszünk hasznosítani a visszajelzéseket és tanácsokat.

VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAMOK

Felismerve a közép-európai térség egyedülálló értékeit és megőrzésének fontosságát, az EU-csatlakozás küszöbén programjainkat egyre inkább áthatja a helyi értékeket és örökséget megőrző, kisléptékű fenntartható fejlesztési programok erősítésének szándéka. Ezt adományokkal, és a hagyományokat az újjal ötvöző

tematikus programokkal kívánjuk elérni. Törekvésünk a szlovák, cseh, lengyel és román EPCE alapítvánnyal közös.

ZÖLDMUNKA PROGRAM

Az Autonómia Alapítvánnyal közösen lebonyolított, lassan hagyományossá váló programunk célja, hogy támogassa cigány közösségek és környezetvédő szervezetek együttműködését fenntartható vidékfejlesztési programok kidolgozásában és megvalósításában.

1999-2000-ben, a program IV. fázisában jelentős változást hozott az az újítás, amellyel a nagyobb léptékű, a helyi közösség számára hosszú távú megélhetési forrást jelentő beruházások megalapozását kívántuk elősegíteni, figyelembe véve a cigány közösségek valós szükségleteit és lehetőségeit. Ezért a szervezetek első körben egy kisebb adományt pályázhattak meg, amelyet egy konkrét fejlesztési program tervének kidolgozására költöttek. Ebből fizették a szakértőket és a program elkészítésének egyéb költségeit. A pénzügyi támogatás mellett mentoraink szakmai segítséget is adtak a pályázatírásban és programkidolgozásban.

A kész terveket a pályázók az Autonómia Alapítványhoz nyújthatták be újabb, immár nagyobb (max. 2,4 millió Ft) összegű támogatás elnyerésére. Az elmúlt év folyamán mentoraink összesen 8 szervezet programjának elkészítését segítették. A pályázók közül egy külső okok

miatt visszalépett. 7 programot az Ökotárs adományi bizottságának tagjaiból, valamint a mentorokból álló szakmai bizottság értékelt, majd javaslatait az Autonómia Alapítvány kuratóriuma elé terjesztette. Végül öt szervezet részesült újabb támogatásban.

Mivel ezek a programok többségükben olyan beruházások, amelyek csak hosszabb távon gyümölcsöznek, a jövőben is figyelemmel fogjuk kísérni sorsukat és fejlődésüket, lehetőségeinkhez mérten segítve a szervezeteket nagyobb, állami források megszerzésében és környezetbarát, kézműves termékeik piacra juttatásában.

BOROSTYÁNKÓ ÚT PROGRAM

„Századokon át kereskedők utaztak az ősi Borostyánkő úton, hogy javakat és gondolatokat cseréljenek. Ezek az értékes árucikkek összekötötték a különböző nemzeteket és kultúrákat. Ma egy új Borostyánkő út kapcsolja össze Lengyelországot, Szlovákiát és Magyarországot egy újjáéledő Közép-Európában.”

1997-ben a lengyel és szlovák Partnership alapítvánnyal közös programot indítottunk azzal a céllal, hogy a Krakkótól induló, Besztercebányán keresztül Ipolyságig, illetve Budapestig futó egykori Borostyánkő út mentén segítsük a fenntartható fejlődést. Hazánkban Pest megye északi és Nógrád megye nyugati területe a prog-

ram szerves része. Az új típusú nemzetközi együttműködés lehetőséget teremt arra, hogy a történelmi folyosó mentén élő emberek és közösségek hatékonyan segítsék a fenntartható fejlődés megvalósulását, egyúttal megőrzik, megvédik és megújítják hagyományos tájaikat, kulturális és természeti értékeiket. A program célja, hogy bővítse a térség lakóinak helyi tudását, honismeretét, különös tekintettel a közös történelemre, a természeti és kulturális örökségre, megerősítse a határon átnyúló együttműködések a polgárok és a különböző szervezetek között, valamint alkalmazza a fenntartható turizmus elvét a gazdaság, a társadalom és a környezet újjáélesztése során.

1999 decemberében, belátva, hogy egy fővárosi szervezet nem lehet elég hatékony egy olyan térség fejlesztésében, ahol nincs folyamatosan jelen, a térségi koordinációt átadtuk az Ipoly Uniónak, míg az Ökotárs a nemzetközi kapcsolattartás továbbvitelét vállalta fel. Ennek keretében rendszeres regionális egyeztető találkozókra került sor, sőt a térség kézművesei egy lengyelországi vásáron is bemutatkoztak. Emellett adományokkal támogattuk a Dunakanyarban működő helyi szervezetek kezdeményezéseit.

Az Ipoly Unió szervezésében 2000-ben folytatódott az Ipoly-völgyi kerékpárforgalmi tengely megvalósítása, a helyi vasúti turisztikai rendszer

fejlesztése a történelmi szlovák-magyar vasúti kapcsolatok helyreállítása érdekében. Megjelent egy, a Börzsönyt, az Ipoly-völgyét, a Cserhátot, a Korponai-fennsíkot és a Selmeci-hegységet

bemutató túrakönyv és a Budapest-Szob kerékpárutat ismertető térkép, valamint felvették a turisztikai vállalkozásokkal is a kapcsolatot a térség fenntartható turizmusának fejlesztése érdekében.

EU-REGIONÁLIS PROGRAM

Az év elején új program kidolgozásába kezdünk azzal a céllal, hogy erősítsük az Európai Unióhoz való csatlakozási folyamat hangsúlyos részeként zajló regionális programok és fejlesztési tervek kidolgozásában a társadalom és a helyi közösségek részvételét. A következő néhány évben a régiók létrejötte, fejlesztési iránya és a

támogatási források kihelyezése meghatározó szerepet fog játszani az ott élők mindennapjaiban, ennek ellenére előzetes tapasztalataink azt mutatták, hogy az adott közösségek nagyon keveset tudnak e bonyolult és gyakran ellentmondásos folyamatról. A hivatalos intézmények pedig gyakran csak rájuk erőszakolt nyúgnak tekintik a társadalmi részvételre vonatkozó kötelezettségeiket.

Mivel mi magunk sem rendelkezünk elég tudással a folyamat valamennyi előzményére és szereplőjére vonatkozóan a BME Térségi Kutatások Központjával (TKK) közösen kezdtük a munkát. Programunk első lépéseként kérdőíves felméréssel próbáltunk képet kapni a civil társadalom helyzetéről, együttműködési viszonyairól, illetve az EU-csatlakozással kapcsolatos elvárásairól és ismereteiről. A közel 1500 kérdőívre érkezett 120 válasz alapján kapott képet a „Civil szervezetek és EU-csatlakozás” című kiadványban foglaltuk össze. Ezt – a résztvevő szervezetek mellett – különböző hivatalos szerveknek: minisztériumoknak, regionális ügynökségeknek, megyei önkormányzatoknak és fejlesztő intézményeknek küldtük el. A meglepően pozitív visszajelzés megerősített bennünket abban, hogy egy csakugyan „fehér foltot”, hiányterületet tártunk fel.

Következő tervünk a civil szervezetek tájékozódását, részvételi lehetőségeik feltárását szolgáló forráskönyv összeállítása volt, amely az alábbi fő területeket mutatja be tömören és közérthetően:

– az EU-csatlakozás jelenlegi állása és a magyar fél felkészülése;

– az új regionális intézményrendszer és a stratégiai tervezés folyamata, valamennyi régió bemutatkozásával;

– a környezeti szempontból lényeges ágazatokban (mezőgazdaság, közlekedés, energetika, hulladék) várható változások és hatások.

A könyv megírása a vártnál nehezebb feladatnak bizonyult. A szerzők felkérése során egyértelművé vált, hogy a hivatalos intézményekben is kevés az olyan felkészültségű szakember, akinek átfogó áttekintése és véleménye lenne a folyamatokról. Ez lelassította a kézirat elkészítését, de ugyanakkor megerősített bennünket abban, hogy mindenképpen szükség van e munka folytatására. Ezt a közeli jövőben találkozók és képzések szervezésével képzeljük el.

Az Európai Unió támogatási rendszereivel kapcsolatos ismeretek elmélyítését és továbbadását szolgálhatja legújabb feladatunk is. Az év végén elnyertük a PHARE ACCESS program civil szervezeteket támogató pályázati rendszerének (azon belül is a környezetvédelmi pályázatok) lebonyolítási jogát, ami 2001-ben valószínűleg egyik legnagyobb munkánk lesz. Korábbi, első sorban a Központi Környezetvédelmi Alap kezelése során gyűjtött lebonyolítói tapasztalataink alapján azonban bízunk abban, hogy hatékonyan és hitelesen tudjuk végrehajtani ezt a feladatot.

Alapítóink 1991-ben három közép-európai országban: Lengyelországban, Csehszlovákiában és Magyarországon indították el az EPCE-programot. (Csehszlovákia szétválásával ez később négyre bővült). Az azóta eltelt tíz évben nem csak az Ökotárs, hanem a többi, korábban jogi személyiséggel nem rendelkező program is önálló, belföldön bejegyzett alapítvánnyá alakult, amelyek az EPCE-konzorciumban folytatják együttműködésüket. 2000-ben a romániai program beindulásával, majd az ottani alapítvány megalakulásával a konzorcium öttagúvá bővült. Az EPCE-alapítványok együttműködése egyrészt a hasonló értékek és elvek mentén szervezett kis adományi rendszereken, másrészt közösen működtetett regionális programjainkon (például Borostyánkő út program) keresztül érvényesül. Az elmúlt időszakban, részben az újabb támogatásoknak köszönhetően erősödött az igény a regionális együttműködés elmélyítésére és szorosabbra vonására. Ezért az év elején létrehoztuk az alapítványok egy-egy munkatársából álló (tehát négyfős) „Future Team”-et, amely azt a feladatot kapta, hogy az egyes irodák, EPCE-alapítványok által támogatott programok megismerésével és interjúk készítésével képet alkosson azok fejlődési irányairól, hangsúlyosan kezeljék területeiről, és erre alapozva ajánlásokat dolgozzon ki a jövőre nézve.

A tavasz folyamán bejártuk mind az öt országot,

és tapasztalataink megerősítettek abban, hogy noha az alapítványok különböző irányokba haladnak, alapértékeik és küldetésük – a helyi közösségek erősítése, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlatának elterjesztése, a civil társadalom más szektorokkal való együttműködésének serkentése – azonban összeköti őket. Az alapítványoknak saját országukban elfoglalt helye is más és más: Lengyelországban a Partnership viszonylag kicsi alapítványnak számít (ez nem csoda, ha tekintetbe vesszük, hogy Lengyelország mennyivel nagyobb a másik háromnál), ezért elsősorban úttörő jellegű programok felkutatására és katalizálására vállalkozik, előtérbe helyezve az üzleti világgal való kapcsolattartást, míg a cseh Partnership hazájában a környezetvédő szervezetek legfőbb támogatási forrása. A helyi politikai viszonyokat figyelembe véve a szlovák alapítvány a környezetvédelem fontosságának megtartása mellett nagy hangsúlyt helyez a civil társadalom egészének fejlesztésére, átláthatóságának megteremtésére. A négy közül talán a magyar alapítvány áll legközelebb az alapítók szándékához, a környezetvédelmi mozgalom erősítéséhez.

Mindenképpen közös ügy és érték a vidék fenntarthatósága, ami valamennyi alapítvány programjait áthatja, elsősorban a kisebb, helyi kezdeményezésekben. A Future Team ezért azt ajánlotta, hogy közös témakörökben – például energia, biodiverzitás, a Borostyánkő úthoz hasonló

„zöldfolyosók” – „akciócsoportokat” kellene alakítani az alapítványok munkatársaiból. Ezek célja elsősorban az egymás közötti kommunikáció gyakoriságának növelése, közös programok kidolgozása és a végrehajtás összehangolása lenne. Mivel az alapítványok állandóan változnak és a munkatársak jó részének nincs naprakész tudása arról, hogy mi zajlik a többi országban, javasolták a Future Team munkájának jövőbeli folytatását, azaz hasonló „körutak” és jelentések rendszeres (például évenkénti) megszervezését is. Egyben a Future Team feladata lesz a regionális tevékenység áttekintése és a rendszeres kapcsolat fenntartása. A team eredményeit és ajánlásait szeptemberben, a szlovákiai Pruskében tartott találkozón beszéltük meg, és a közös gondolkodás azóta több témakörben, így például az EU-csatlakozással kapcsolatos feladatokban is elkezdődött.

Általános adományi program

Kapuvári Biokultúra Egyesület,
15 000 Ft

Az Egyesület által szervezett Kapuvári biokultúra nap költségéhez járult hozzá Alapítványunk.

Miskolci Öko-Kör, 192 000 Ft

Működésére kapott támogatást a környezeti neveléssel, társadalmi akciók kezdeményezésével foglalkozó szervezet.

Energia és Környezet Alapítvány,
Nyíregyháza, 1 000 000 Ft

Új irodaépületük megvásárlásához nyújtott visszatérítendő kamatmentes kölcsönt Alapítványunk.

Őri Alapítvány, Óriszentpéter,
100 000 Ft

„A gabonák dicsérete” c. könyv kiadására, amely az egyszerű, de teljes értékű táplálkozás iránt érdeklődőknek készül.

Ars Topia Alapítvány, Budapest,
90 000 Ft

támogatás az Organikus Tájéismereti Műhely előadójának díjára, aki az elméleti ismeretek átadásán kívül terepgyakorlatot is vezetett.

Szelidért Alapítvány, 300 000 Ft

Támogatás egy speciális mérőműszer beszerzésére, amellyel a Szelidi tavak vizének oxigéntelítettségét és ezen keresztül vízminőségét lehet figyelemmel kísérni.

Bakonyársárhány Község Önkormányzata, 190 000 Ft

A Vértes és a Bakony között fekvő község arra kapott támogatást, hogy

felmérjék a terület ökológiai értékeit, és egy kiadványt készítsenek ezekről. A kiadvány felhasználható a szelíd turizmus fejlesztésére is, amely a térség SAPARD tervének fontos eleme.

Bakonyalja Környezetvédelmi és Turisztikai Egyesület, Csatka, 40 000 Ft

Az egyesület a Bakonyalján, négy településen szervez különböző környezetvédelmi akciókat. Alapítványunk egy telefonvonal bevezetését támogatta.

Hatvani Környezetvédő Egyesület,
Hatvan, 150 000 Ft

A szervezet Hatvan város környezeti problémáival foglalkozik. Negyedévente adják ki a Zöld Híreket, amelyben a lakosságot tájékoztatják az aktuális hírekről, környezeti problémákról és az egyesület megoldási javaslatairól. Az Ökotárs az újság két számának megjelenéséhez járult hozzá.

Hosszúhetény Természeti Értékeiért Egyesület, 114 000 Ft

Az egyesület a Mecsekben lévő természeti értékek védelmével foglalkozik. Egy iparvállalat a védett területek közelében kíván felépíteni egy akkumulátor feldolgozó üzemet, amelynek engedélyezési eljárásába ügyfélként kapcsolódott be az egyesület. Az Ökotárs Alapítvány szakértők költségeit támogatta.

Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület Jászapáti Munkacsoport,
100 000 Ft

A község területén lévő hulladékártó talajszennyezése ellen kívántak fellépni. Alapítványunk szakmai segítséget nyújtott, és a szükséges vizsgálatok díját támogatta.

Füvészkert Társaság, Nagyecsed,
230 00 Ft

A csoport a volt ecsedi láp területén természetvédelemmel, tudatformálással foglalkozik. Távlati céljuk a láp egy részének helyreállítása. Támogatásukat a Nagyecsed környéki kistérség természeti és kulturális értékeinek felmérésére, kiadvány készítésére kapták, amelynek célja a szelíd turizmus fejlesztése.

Nagydobos Felzárkóztatásáért Alapítvány, 150 000 Ft

A szervezet egy teleházat működtet a szatmári településen. Támogatásunkat a biogazdálkodás lehetőségeinek felmérésére, és egy biogazdálkodásra épülő falusi turizmus kidolgozására kapták, amely munkát biztosít a helyi embereknek.

Bózsvai Faluvédő és Szépítő Egyesület, 70 500 Ft

Az egyesület egy zempléni kisfaluban tevékenykedik. Adományunkat a helyi lakosság bevonásával készülő településfejlesztési tervhez kapták. A program kapcsolódik a SAPARD kistérségi tervezéséhez is.

Ökoszolgálat Alapítvány, Budapest,
280 000 Ft

Az alapítvány egy környezeti tanácsadó irodát működtet Budapesten. A támogatott program célja egy környezeti hatásokat felmérő tanulmány készítése a Magyarországon forgalmazott mosószerekről, és az eredmények összefoglalása egy széles közönségnek szóló kiadványban.

Reflex Egyesület, Győr, 681 619 Ft

Az Arrabona Zöld Klubbal közösen rendezett Környezet- és Természetvédő Szervezetek Országos Találkozásának támogatására.

Búzavirág Környezetvédelmi Egyesület, Kerekegyháza, 300 000 Ft

Az egyesület a kerekegyházi térség környezetvédelmi problémáival foglalkozik. A támogatással egy Európai Unió projektbe kapcsolódtak be, amelynek célja a helyi megújuló energia potenciál felmérése, és egy intézkedési terv készítése, amely alapján 2012-re a megújuló energia felhasználás részaránya 25%-ra növekedhet a térségben.

HEROSZ Fejér megyei Szervezete, Székesfehérvár, 100 000 Ft

A tagcsoport a HEROSZ egyik legaktívabb helyi szervezete. Az Ökotárs Alapítvány a szervezet működési költségeihez járult hozzá.

Levegő Munkacsoport, Budapest, 284 050 Ft

A két adomány egy Budakalászon lévő nem bejegyzett állampolgári csoport kampányát támogatta. A csoport lakossági szemléletformáló kampányt folytatott a tervezett új METRO áruház környezeti hatásairól.

Kerekdomb Környezetvédelmi Egyesület, Törökbálint, 8 200 Ft

Az egyesület sokféle környezetvédelmi tevékenységet végez, kizárólag önkéntesekre támaszkodva a Budapest melletti településen. Az Ökotárs a kerékpáros munkacsoport Föld Napi programját támogatta.

Nádasdy Alapítvány, Nádasladány, 100 000 Ft

Az alapítvány 1999-ben nagy sikerrel rendezte meg a Nádasdy Akadémiát, ahol az ökológiai kultúra jeles képviselői cseréltek eszmét Magyarország ökológiai esélyeiről. Támogatásunk a „Napenergia hasznosítása” című találkozó megrendezését segítette.

Visnyeszéplaki Faluvédő és Közművelődési Egyesület, 110 000 Ft

A zselici dimbes-dombos tájon ökofalu kialakítását kezdeményezték fiatal telepesek. Egyesületük az ökológikus élet megvalósítása mellett foglalkozik helyi természetvédelmi problémákkal, környezeti neveléssel. Az Ökotárs az egyesület működési költségeihez járult hozzá.

Biokultúra Hajdúböszörményi Helyi Csoportja, 100 000 Ft

A támogatás a Biokultúra Egyesület éves találkozójának megrendezésére szolgál.

Zöld Pont Alapítvány, Budapest, 150 000 Ft

Az alapítvány a kaliforniai Stanford Egyetem mellett működő „Magic” humán-ökológiai iskolát kívánja meghonosítani Magyarországon. A támogatás segítségével fordítottak le és adtak ki egy könyvet, amely a szellemi iskola megközelítéseit mutatja be.

Gaja Környezetvédő Egyesület, Székesfehérvár, 20 500 Ft

Az egyesület a Föld Napján rendezett egy demonstrációt a Sóstó kiserdő védelme érdekében. Az önkormányzat döntött a helyi védettség alá helyezéséről, amely döntést a területet kezelő erdészet megtámadta, és hozzákezdett a fák kitermeléséhez. Az Ökotárs sürgős adományával a demonstráció költségeit állta.

Gödöllői Waldorf-pedagógiai Egyesület, 133 000 Ft

Az egyesület hozta létre Gödöllőn a „Zöld Forint” Közösségi Önszert. A rendszer tagjai a közvetlen pénzfizetés nélkül egymás között cserélhetik el a felajánlott saját termékeket,

vagy szolgáltatásokat. A rendszernek már 100 tagja van a városban. Az Ökotárs Alapítvány szórólapok, plakátok, ismertető füzetek nyomdaköltségeit fedezte.

Vidék Parlamentje Egyesület, 100 000 Ft

Az egyesület a vidéki lakosság érdekeinek képviselését tűzte ki célul. A támogatott projekt keretében egy képzési programot dolgoztak ki az Európai Unió elveivel összhangban lévő ökológikus tájgazdálkodásról.

Pannon Természetvédő Szövetség, Budapest, 200 000 Ft

Az Ökotárs Alapítvány lappal támogatta a szervezet terepmunkáját (gyöngybagolyfelmérések és monitoring).

GATE Zöld Klub, Gödöllő, 570 000 Ft

Az Ökotárs Alapítvány használt fénymásolót adományozott a szervezetnek mellyel nemcsak a saját kiadványaikat sokszorosíthatják, de egyéb civil szervezetek kéréseit is teljesíthetik.

Magyar Természetvédők Szövetsége, Budapest, 250 000 Ft

„Globalizáció és környezet” témájú kiadvány elkészítését és megjelentetését támogatta alapítványunk.

BAZ Megyei Környezetvédelmi és Területfejlesztési KHT, Miskolc, 208 000 Ft

Az ökofalvak Gömör-szőlőson rendezett találkozójának támogatására.

Természet Ébredése Társulat, Orosháza, 180 000 Ft

A támogatott program a környezubarát közlekedési módokat népszerűsítette, kerékpárutak építését szorgalmazta, utazási igények felmérését és menet-

rendi javaslatok készítését tartalmazta.
Egyetemes Létezés Természetvédelmi Egyesület, Budapest, 130 000 Ft
Gaia sajtószemle megjelentetéséhez és postázásához.

Energia Klub, Budapest, 332 000 Ft
A hagyománnyá vált óbudai szigeti nyári fesztivál antinukleáris programjának támogatására.

Nimfea Egyesület, Túrkeve, 300 000 Ft

Iskolai energiahatékonysági programot terveztek három környező város egy-egy iskolájában. Tapasztalataikról, eredményeikről tájékoztatták az önkormányzatokat és javaslatokat tettek a lehetséges épületfelújításokra.

Matthias Rex Társaság, Szolnok, 100 000 Ft

A Társaság fő feladatának a zöld gondolkodás és életmód elterjesztését tekintik, főleg fiatalok körében. Rendszeresen megszervezik Casa Giocosa Nyári Akadémiájukat, melyre idén támogatást kaptak az Ökotárstól.

Magyar Humánogenetikai Társaság, Budapest, 100 000 Ft

Évi rendes konferenciájuk költségeihez nyújtott támogatást Alapítványunk.

Rákoskert Vasúti Közlekedéséért Alapítvány, Budapest, 250 000 Ft

Az Alapítvány a környezetbarát közlekedés népszerűsítésén dolgozik.

Felújították Rákoskert régi vasútállomását, amely otthont ad számos rendezvénynek és szállást az utazóknak.

Biciklis rendezvények szervezési költségeihez és szórólap megjelentetéséhez, terjesztéséhez járultunk hozzá.

Arrabona Zöld Klub Egyesület, Győr, 300 000 Ft

A környezetvédelmi gondolkodás

megismertetésén fáradoznak a győri fiatalok körében. Működési költségekre kaptak támogatást az Ökotárs Alapítványtól.

Hatvani Környezetvédő Egyesület, Hatvan, 45 000 Ft

Aláírásgyűjtési kampányt folytattak a lőrinci pernyedombon folyó veszélyes hulladéklerakás megszüntetéséért.

Nyomdai költségekre kaptak támogatást.

Magyar Műhely Alapítvány, Mezőörs, 147 000 Ft

Kistérségi környezetvédelmi program keretén belül "Lapozgató" című környezetvédelmi információs lapjukban a megújuló energiaforrások felhasználásáról jelentettek meg egy mellékletet. Erre, valamint a Természetvizsgáló Klub vezetésére ítélt meg Kuratóriumunk támogatást.

Zöld Erő Környezetvédő és Szépítő Egyesület, Győr-Bácsa, 300 000 Ft

Az Egyesület a lakosság mozgósításán és érdekképviseletén dolgozik Alsó-Szigetköz térségében, azzal a céllal, hogy a környék környezetszennyező ipari létesítményeinek működtetését befolyásolják. Irodájuk fenntartását, fax vásárlását támogatta Alapítványunk.

Polgármesteri Hivatal - Aggtelek, 295 000 Ft

A dél-gömöri kistérség fő problémája a fiatalok elvándorlása. Minden fejlesztési kísérlet megbukhat tevékeny lakosság híján. A fiatalok megtartására a hat falu közösségfejlesztő programot dolgozott ki támogatásunkkal.

Százhalombattai Környezetvédő Egyesület, 250 000 Ft

Tevékenyséjük főként a környezeti

információhoz való hozzájutást, a lakossági tudatformálást célozza. A támogatást számítógép vásárlására kapták.

Természetes Életmód Alapítvány, Agostyán, 215 000 Ft

Egy 25 fős napkollektor-építő tanfolyam költségeihez járult hozzá Alapítványunk.

Palocsa Egyesület, Zalkod, 300 000 Ft

Tájrrehabilitáció tervezés Egercsehi, Szúcs, Mikófalva és Bekölce térségében kb. 670 ha erdő, gyepek, szántó egyes földterületen. A terület magánstulajdonban van, akik felajánlották azt a tájrrehabilitációs hálózat számára. Alapítványunk a tájfelmérés költségeihez járult hozzá.

Gaja Környezetvédő Egyesület, Székesfehérvár, 47 500 Ft

Kápolnásnyéki fáradt olaj feldolgozó elleni lakossági kampány keretében a szórólapok, plakátok nyomtatási költségeire kaptak támogatást.

Gyors adományok a Tisza vízgyűjtő-jét ért cian szennyezés okán

E-misszió Egyesület, Nyíregyháza, 250 000 Ft

A támogatás egy Tokajnál szervezett demonstráció költségeit fedezte. Az egyesület foglalkozott a szennyezés okozta károk felmérésével, fellépett a kártérítést érdekében, tájékoztatta a lakosságot a szennyezés hatásáról, és társadalmi kontrollt gyakorolt a hatóságok tevékenysége felett.

Centrul Regional De Supra Veghere Ecologica "Muntii Apuseni", Románia- Nagyvárád, 119 250 Ft

A szervezet a romániai környezetvédő szervezeteket képviselte a Budapesten megrendezett Tisza megemlékezésen. Az Ökotárs Alapítvány a romániai résztvevők utiköltségét fedezte, emellett szervezési segítséget nyújtott a demonstrációhoz.

**Palocsa Természetvédő és Hagyomány-
őrző Hálózat, Zalkod, 100 000 Ft**

A hálózat a tájrehabilitációval foglalkozó magánszemélyek és egyesületek közötti információ és szakmai tapasztalatcserét szolgálja. Egyik céljuk a holtág rehabilitáció elősegítése, amely igen aktuális téma a Tisza újjáélesztése szempontjából.

Az egyesület a támogatás felhasználásával egy konferenciát szervezett, amely célja a tagok tapasztalatcseréje volt.

**Gávavencsellői Önkormányzat,
300 000 Ft**

A település a Felső-Tisza mentén fekszik, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. Az önkormányzat ártéri gazdálkodási program előkészítésére kapta a támogatást.

**Nimfea Egyesület, Túrkeve,
250.000 Ft**

Az egyesület a szennyezés levonulása után azonnal bekapcsolódott a kárelhárításba. Önkénteseket szervezve résztvettek az elpusztult halak összegyűjtésében, a kárfelmérésben, a védett állatok etetésében. A támogatást az akciókhoz kapcsolódó költségek fedezésére kapták.

**Dél-Nyírség Bihari Tájvédelmi és
Kulturális Értékőrző Egyesület,
Bocskai kert, 250.000 Ft**

A csoport részt vett a szennyezés okozta károk felmérésében, a kárenyhítésben. Begyűjtötték és gyógyították a

mérgezett védett ragadozókat, etették a veszélyeztetett vadállományt, monitorozták a szennyezés élővilágra gyakorolt hatását.

**Tokaji Ferenc Gimnázium és Szakköz-
épiskola Korszerű Felszereléséért
Alapítvány, Tokaj, 280 000 Ft**

Az alapítvány önkéntesei egy kiállítást rendeztek a Tiszáról, a szabályozás problémáiról az árvízi helyzet fenntartható megoldási lehetőségeiről, a cián-szennyezés okozta károkról. A kiállítás egy évig megtekinthető a gimnáziumban. Az Ökotárs Alapítvány anyagköltségekhez és szervezési költségekhez járult hozzá.

Tisza Klub, Szolnok, 50 000 Ft

Az egyesület a folyó vízvédelmi problémáival foglalkozik 1990 óta nemzetközi szakmai körökben is elismert színvonalon. A tavasi árvíz idején egy gyorssegély akcióban segítettek a kitelepített lakosság élelmezésében, amelyhez az Ökotárs hozzájárult.

**Határvidék Alapítvány, Eger,
150 000 Ft**

Az alapítvány egy konferenciát szervezett 60 magyarországi, romániai, ukrainai és vajdasági tiszamenti önkormányzat és civil szervezet részvételével, amelynek célja, hogy együttműködés induljon meg a Tisza völgy ökológikus fenntartható fejlesztése érdekében.

**A civil együttműködés erősítése a
Tisza vízgyűjtőjén**

A támogatott programok listája

Jugoszlávia:

Tisa Klub, Magyarkanizsa, 5000 USD
A Tisa Klub célkitűzése, hogy a kör-

nyezeti kérdésekbe minél szélesebb körbe vonja be a lakosságot.

Támogatott programjuk során egy közvéleménykutatást terveztek, annak feltárására, hogyan gondolkoznak az emberek a környezeti kérdésekről, és hogy vajon készek-e tenni annak jobbtáráért. Környezetvédelmi témájú lakossági összejöveteleket, fórumokat is szerveztek, ahol a lakosság lehetőséget kapott a közvetlen környezetüket érintő kérdések megvitatására.

**Szerb Mikológiai Egyesület, Belgrád,
3 500 USD**

A szervezet aktív terepmunkát végez és laboratóriumi kutatások során igyekszik bizonyítani a gombák bioindikátor szerepét. A támogatott program az emberi fogyasztásra gyűjtött gombákban vizsgálja a nehézfémek jelenlétét. Eredményeiket kiadványban adják majd közre, valamint a sajtón keresztül és közvetlenül is tájékoztatják a lakosságot.

**Ökológiai és Fenntartható Gazdálko-
dási Központ, Belgrád, 1 000 USD**

A szervezet célja, hogy a környezeti tudatosságot erősítse, adatbázisokat hozzon létre és elősegítse az információcserét. Egyik céljuk, hogy összegyűjtsék és kiadványban jelentessék meg a folyókkal kapcsolatos sikeres és sikertelen törekvéseket és projekteket. Erre a kiadványra nyertek támogatást Alapítványunktól.

Románia:

**Erdélyi Kárpát Egyesület,
Szatmárnémeti, 4 000 USD**

A szervezet feltérképezi a szennyezőforrásokat a Tisza vízgyűjtőjén és elemzést készít róluk. Adataikat közvetlenül a terepen, gyűjtik a létesítményekről,

mivel a legtöbb már közölt adat hitelessége kérdéses. Azt tervezik, hogy együttműködnek bányászati szakemberekkel, és közreadják eredményeiket a sajtóban.

Edelweiss Alapítvány, Szeben, 500 USD

Az Edelweiss Alapítványnak már van tapasztalata környezetvédelmi viták előkészítésében és levezetésében, amelyeken a polgármesterek, a környezetvédelmi felügyeletek és a civilek képviselői tanácskoznak bizonyos kritikuss helyi kérdésekről. Céljuk, hogy támogassák a civil kezdeményezéseket az egyik legszennyezettebb régióban, Kiskaposnán.

Ecotur, Szeben, 8 000 USD

Az Ecotur monitoring rendszert állított fel a Tarna és Ompoly folyókon, valamint lakossági fórumokat rendezett környezeti – főleg vizes – kérdésekről. Az Olt folyón sikerrel valósítottak meg egy hasonló programot. Céljuk, hogy felkészítsék a lakosságot arra, milyen lépéseket tegyenek környezeti problémák esetén, és hogyan élhetnek jogaikkal.

ASSOC, Nagybánya, 3 000 USD

A szervezet a 2000. évi környezeti katasztrófák következtében kezdett környezetvédelmi tevékenységbe.

Korábban szociális és egészségügyi területen dolgoztak.

Rendszeresen tájékoztatták a nemzetközi sajtót a térség környezeti állapotáról, problémáiról, azok kezeléséről. Evvel párhuzamosan felmérést végeztek arról, hogy a folyószennyezések milyen hatással voltak a helyi emberek életére. Ennek módszertanát az E-misszióval együtt dolgozták ki.

Erdélyi Ökológiai Klub, Kolozsvár, 100 000 USD

A program célja a vízminőség javítása a Kis-Szamos, Sebes-Körös és Fekete-Körös folyókon. Ezt monitoring-tevékenységgel, a nyilvánosság tájékoztatásával és a partnerkapcsolatok erősítésével kívánják elérni. Többféle szektorral, a helyi sajtóval és televízióval alakítottak ki jó együttműködési kapcsolatokat. Azt tervezik, hogy ezeket a monitoring eredmények közzétételénél fel is fogják használni.

Albamont Klub, Gyulafehérvár, 6 500 USD

Megelőző programot dolgoztak ki a folyószennyeződések elkerülésére a Rosiei völgyében. Ez az a hely, ahol a Gold Company "Rosia Montana" ugyanazokat a technológiákat készülő alkalmazni, amelyek Nagybányán a ciánkatasztrófához vezettek. A Klub az ott alkalmazandó technológiákat és azok környezeti hatásait vizsgálja. A program része tájékoztató kampány, információszolgáltatás a nemzetközi médiának.

Magyarország:

Alapítvány Nagykorúért, 810 000 Ft

Az Alapítvány célja a hagyományos ártéri gazdálkodás felújítása a térségben. A helyi önkormányzat felállított egy kutatószobát a rehabilitáció lehetséges módjainak kidolgozására. Ezt a programot az Alapítvány koordinálja, ám a pénzügyi háttérrel 8 hónapra az Ökotárs Alapítvány támogatásából fedezik.

Panéurópai Jogász Unió, Budapest, 2 080 000 Ft

Az Unió felvállalta azt, hogy összegyűjti a magánszemélyek, nemkormányzati szervezetek és kisvállalkozók kárigényét, koordinálja az igényérvényesítést. Ebben együttműködik önkormányzatokkal és helyi civil szervezetekkel. Az Ökotárs Alapítvány a perköltségekhez, szakértők díjához, és a kommunikációs költségekhez járult hozzá.

Hajdúböszörményi Ifjúsági

Természetvédő Kör, 693 000 Ft

Programjuk célja, hogy kártérítési keresetek beadására ösztönözzék a Tisza mentén működő kisvállalkozókat.

Ennek érdekében két tréninget szerveznek a károsultak és érdekvédelmet felvállaló szervezetek (kamarák, kistérségi társulások) számára és felkészítik őket a keresetek benyújtására a Páneurópai Jogász Unióval közösen.

E-misszió Egyesület, Nyíregyháza, 2 820 000 Ft

Fenntartható fejlődés programot indítottak. Ennek három fő alkotóeleme van: esettanulmány a folyókat ért cian- és nehézfém-szennyeződés lefolyásáról és azok következményeiről; egy demonstrációs területen fejlesztési program elindításának és kidolgozásának segítése a fenntartható fejlődés elvei alapján; civil szervezetfejlesztés a Felső-Tisza térségén. Mivel ez hosszú távú program, az esettanulmányra és a demonstratív terület környezeti, társadalmi és gazdasági leírására kaptak támogatást Alapítványunktól.

Alternatíva az atomenergiára

Energia Klub, 2 000 000 Ft

Információgyűjtés, és továbbítás, figyelemfelhívás a Paksi atomerőművel és

hulladékainak elhelyezésével kapcsolatban.

Energia Klub, 100 000 Ft

Antinukleáris kiadvány újrayomtatása és a terjesztése 2000 évi Föld Napján.

Energia Klub, 500 000 Ft

Antinukleáris Munkacsoport Hírlevelének kiadása 2000-ben.

Reflex Egyesület, 600 000 Ft

Antinukleáris oktatómunka Észak-Dunántúlon.

Arrabona Zöld Klub, 30 000 Ft

Antinukleáris melléklet a főiskolai újságban.

E-misszió Egyesület, 330 000 Ft

Rajzverseny a nukleáris energia kapcsán.

Esztergomi Környezetkultúra Egyesület, 480 000 Ft

Tájékoztató a Mohovce kérdésről.

Reflex Egyesület, 382 000 Ft

Antinukleáris napok a főiskolán.

Energia Klub, 558.000 Ft

A paksi erőmű leállításának terve és antinukleáris program a Sziget Fesztiválon

Honeywell Program

Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány, 610 000 Ft

Az alapítvány a miskolci Kazinczy Ferenc Általános Iskolában végezte a beruházást. A vizesblokkot korszerűsítették.

Energia Klub, 720 000 Ft

A dunaharaszti II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában szigeteléssel és termosztatikus radiátorszelep cserével járult hozzá a hatékonyabb energiafelhasználáshoz.

Életminőségért Környezetvédelmi Alapítvány, 430 000 Ft

Az alapítvány a siroki Általános Iskolában valósította meg beruházását.

Ennek során a radiátorszelepeket cserélték ki és megjavították a fűtőszabályozó rendszert.

Esztergomi Környezetkultúra Egyesület, 680 000 Ft

A szervezet Tát-Kertváros Általános iskolájában utólagos nyílászáró szigetelést végzett, hővisszaverőt szereltek a fűtőtestek mögé, és a lépcsőházi ablak hővesztését csökkentették azáltal, hogy kétrétegűvé tették az északi, egyrétegű üveggel ellátott ablakot.

E-misszió Egyesület, 610 000 Ft

Az egyesület a sóstóhegyi Szabó Lőrinc Általános Iskolában az utólagos hőszigetelést a fa nyílászárók réstömítésével oldotta meg.

Átfogó Szervezetfejlesztési (ÁSZ) program

Más-Mozaik Egyesület, Debrecen, 733 000 Ft

A szervezet 1987 óta működik kulturális, szociális és ifjúsági téren, önálló munkacsoportokban. Új belső kommunikációs és döntéshozatali rendszert szeretnének bevezetni, ami féléves értékelő és stratégiai találkozókkal egészülne ki. Bevételi forrásait is szeretnék kiterjeszteni, vállalkozások és egyének megkeresésével, valamint jövedelemteremtő beruházások megvalósításával.

Nagycsaládosok Kaposvári Egyesülete, Kaposvár, 683 000 Ft

A csoport 1988-ban alakult a nagycsaládosok segítésére és érdekeik védelmére. Ma 300 tagcsaládjá van, de kö-

zülük sajnos csak kevés aktív önkéntes. Szeretnék megváltoztatni és decentralizálni a szervezet felépítését, önálló projekteken alapuló rendszer bevezetésével.

Tervek között szerepel tagjaik ösztöndíja is a külső és belső kapcsolatrendszer megerősítésével.

Hindu-Magyar Kulturális Alapítvány, Pécs, 683 000 Ft

Az 1987-ben létrejött alapítvány célja a hindu kultúra magyarországi terjesztése – évégett havi folyóiratot is kiadnak. Szeretnék tevékenységüket újjászervezni, a magazin terjesztésének javítása, további anyagi források bevonása, a reklámtevékenység és az önkéntesek újságírói képességeinek fejlesztése révén.

Zalai "A Nostru" (Miénk) Egyesület a Zalai Cigányság Jogaiért, Nagykanizsa, 733 000 Ft

Bár az egyesület hivatalosan 1997-ben alakult, tagjai már hosszabb ideje dolgoztak a helyi cigány közösséget érintő gondok – munkanélküliség, képzetlenség, fajgyűlölet – megoldásán. A továbbiakban szeretnék bevonni a cigány fiatalokat egy cigány kávéház megnyitásával, ami kulturális programokat kínálhatna számukra. A cigány közösségnek szóló havi folyóiratot, cigány népművészeti boltot szeretnének indítani, támogatva a cigány kézművesek munkáinak megismertetését.

Hulladék Munkaszövetség, Budapest, 950 000 Ft
A hulladékkezeléssel, illetve a fogyasztói társadalom által felvetett környezeti kérdésekkel foglalkozó, 16 tagcsoportot tömörítő szövetség az ország egyik legdinamikusabb környezetvédő

szervezete. 12 tagcsoportjuk részvételével új, nagyszabású országos programot indítottak "Táj-sebészet" címmel. Ennek végrehajtása erősíteni fogja a kommunikációt és az együttműködést, a helyi csoportok pedig hozzá fognak járulni az iroda fenntartásához.

Tiszamenti Emberek Lelki Segítő Egyesülete, Tiszavasvári, 716 000 Ft

A szervezet 1996-ban alakult egy lelki segítő iroda létrehozásával, az önkormányzat szolgáltatásainak civil alternatívájaként. Szeretnék megerősíteni kapcsolataikat a helyi önkormányzattal, rendszeres szerződéses támogatás, vállalkozóktól és egyénektől újabb támogatások reményében. Ennek érdekében havi folyóiratot indítanak.

Zöld Akció Egyesület, Miskolc, 580 000 Ft

A szervezet már több mint 10 éve működik, több környezetvédelmi témában komoly szakmai ismeret halmozva fel. Mivel az egyesület alapítói már visszavonultak vagy elhagyták a szervezetet, az új munkatársaknak és aktivistáknak új jövőképet és stratégiát kell kialakítaniuk az elkövetkező évekre.

**Erdei Iskola Alapítvány
Templomdombi Oktatóközpont,
Szentendre, 700 000 Ft**

A szervezet 1990 óta foglalkozik környezeti neveléssel, tanárok és diákok számára egyaránt. A vezetés megújításához a stáb és az önkéntesek szervezési készségeinek fejlesztésére van szükség. Fontos feladat a bevételi források színesítése is. Egy nyári szabadtéri fesz-

tívtált terveztek, amely bemutatta a helyi civil szervezetek által kínált szolgáltatásokat, és kulturális programokat nyújtott a helybelieknek és a turistáknak.

Kismarosi Teleház Alapítvány, 222 000 Ft

A falu közösségi alapítványa egy évvel ezelőtt hozta létre a helyi teleházat, amelyet eddig kizárólag önkéntesek működtettek. Mostanra szükségessé vált egy hivatásos szervező alkalmazása, aminek fedezetét az alapítványnak elő kell teremtenie. Emellett az önkéntesek számának és tudásának növelése is szükséges.

Új szervezetek az ÁSZ programban:

HEROSZ Fejér megyei Szervezete, Székesfehérvár

Kalamáris Ifjúsági Kulturális és Diákújságíró Egyesület, Nyíregyháza
Kiss Ferenc Csongrád Megyei Természetvédelmi Egyesület, Szeged
Közép Hegyháti Fejlesztési Egyesület, Szakadát

Rex Kutyaotthon Alapítvány, Budapest

Szónyi Kulturális Egyesület, Komárom
Táp Fejlődéséért Alapítvány, Táp

Borostyánkő-út Program

Ökosansz Alapítvány, Mátyásfa Környezetvédelmi Egyesület, Kismaros, 100 000 Ft

Az Egyesület azzal a céllal alakult, hogy véget vessenek a környéketlen

fakivágásoknak Kismaros környékén. A Morgó-patak parti fáiak védelme érdekében ökológiai szempontú javaslatot dolgoztak ki és adtak be a helyi önkormányzatnak. A program része még egy kiviteli terv elkészítése is.

Kisvasutak Baráti Köre, 300 000 Ft

A Kemencei Erdei Múzeumvasút további felújítását és népszerűsítését vállalta fel a lelkes csapat, amely ötletgazdag programokkal igyekszik a vasút látogatottságát élénkíteni és ezzel fenntarthatóságát biztosítani.

Ismertető kiadványuk költségeihez, tájékoztató táblák kihelyezéséhez járult hozzá Alapítványunk.

A Mi Falunkért Közalapítvány, Szokolya, 251 000 Ft

A szokolyai Kacár tanya a hagyományos paraszti gazdálkodást és népi mesterségeket eleveníti fel azzal a céllal, hogy látogatói a gyakorlatban ismerhessék meg a lassacskán kivesző eljárásokat, az eszközök használatát.

Szórólajjuk nyomtatási költségeihez, bemutató kampányuk költségeihez nyújtott támogatást Alapítványunk.

Gödi Városfejlesztő és Szépítő Egyesület, 300 000 Ft

A gödi Ifjúsági tábor felújításához szükséges tervezési és szakértői díjakhoz, állagmegóváshoz járult hozzá az Ökotárs Alapítvány.

AZ ÖKOTÁRS ALAPÍTVÁNY KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉSE A 2000. ÉVRE

- 1) Az Alapítvány számviteli beszámolóját a Kuratórium 2001. április 5-én elfogadta. A számviteli beszámolót az igazgató jegyezte és a könyvvizsgáló hitelesítette. A számviteli beszámoló – egyszerűsített éves beszámoló mérlege és eredmény-kimutatása) az Éves Jelentés következő oldalain található.
- 2) Az Alapítvány a 2000. Év folyamán költségvetési támogatásban nem részesült.
- 3) Az Alapítványi vagyon felhasználása az Éves Jelentésben leírtak szerint történt, ennek költségvetési vonatkozásait a számviteli beszámoló tartalmazza. Az ennél részletesebb költségvetési beszámolót a Kuratórium április 5-i ülésén fogadta el.
- 4) Az Alapítvány 2000. évben 40,498,000 Ft adományt nyújtott társadalmi szervezetek számára.
- 5) Az Alapítvány a 2000. évben költségvetési szervtől, elkülönített állami pénzalaptól, helyi önkormányzattól, települési önkormányzatok társulásától, egészségbiztosítási önkormányzattól, illetve mindezek szerveitől támogatásban nem részesült.
- 6) Az Alapítvány vezető tisztségviselőinek juttatása a 2000. évben az igazgató részére kifizetett bruttó 2,173,000 Ft volt.
- 7) A közhasznú tevékenységről szóló tartalmi beszámolót az Éves Jelentés tartalmazza.
- 8) Jelen közhasznúsági jelentést és annak az Éves Jelentésben való közzétételét a Kuratórium április 5-én jóváhagyta.

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLAT EREDMÉNYE

Elvégeztem az Ökotárs Alapítvány 2000. évi közhasznú beszámoló mérlegének – melyben az eszközök és források egyező végösszege 242.069 e Ft mérleg szerinti eredménye 62.830 e Ft, valamint eredménykimutatásának és kiegészítő mellékletének (továbbiakban: a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet együtt: pénzügyi kimutatások) vizsgálatát, melyeket a kiemelkedően közhasznú szervezet 2000. évi éves közhasznú beszámolója tartalmaz.

A közhasznú éves beszámoló elkészítése az igazgató feladata. A könyvvizsgáló feladata a pénzügyi kimutatások véleményezése (záradékolása) a könyvvizsgálat alapján.

A könyvvizsgálatot a Magyarországon érvényben lévő törvények és jogszabályok alapján, valamint a Nemzetközi Könyvvizsgálati Irányelvekkel összhangban hajtottam végre. A szervezet kiemelkedően közhasznú, a könyvvezetés módját a Számvitelről szóló többször módosított 1991. évi XVIII. törvény és a 219/1998. XII.30 Kormányrendelet határozza meg, mely szerint az Alapítvány kettős könyvvitelt vezet. Az Alapítvány vagyonát induló tőkéje és bevételei képzik.

Összességében az Alapítvány 2000. dec. 31-i éves beszámolója, beleértve az összes készpénzt, kötvényeket és a folyószámlán lévő 200.318 e Ft-ot, az összes bevétel 148.183 e Ft, és az összes kiadás, egyéb költségek és ráfordítások 85.353 e Ft összegét, melyek összhangban állnak a többször módosított 1991. évi XVIII. számviteli törvényben, a 219/1998 (XII.30) Kormányrendeletben és az egyéb számviteli elvekben foglaltakkal. 2000. december 31-i éves beszámoló megbízható és valós képet ad az Ökotárs Alapítvány 2000. évi gazdálkodásáról és működéséről.

Budapest, 2001-03-28
VARGA GÁBORNÉ
MKVK:004200
okl. könyvvizsgáló
1125. Bp. Kútvolgyi út 24/a

**AZ ÖKOTÁRS ALAPÍTVÁNY EGYSZERUSÍTETT
ÉVES BESZÁMOLÓ MÉRLEGE 2000. ÉV**

		Ezer forintban	
		Előző év	Tárgyév
	ESZKÖZÖK		
A.	Befektetett eszközök	59 673	54 193
	Immateriális javak	483	423
	Tárgyi eszközök	7 690	7 800
	Befektetett pénzügyi eszközök	51 500	45 970
	Befektetett eszközök értékhelyesbítése		
B.	Forgóeszközök	104 944	159 164
	Készletek		
	Követelések	2 826	4 816
	Értékpapírok		
	Pénzeszközök	102 118	154 348
C.	Aktív időbeli elhatárolások		28 712
	<i>Eszközök összesen</i>	164 617	242 069
	FORRÁSOK		
D.	Saját tőke	164 725	227 555
	Induló tőke	200	200
	Tőkeváltozás	164 525	227 355
	Ebből tárgyévi	48 889	62 830
	Értékelési tartalék		
E.	Céltartalék		
F.	Kötelezettségek	1 429	14 072
	Hosszú lejáratú kötelezettségek		
	Rövid lejáratú kötelezettségek	1 429	14 072
G.	Passzív időbeli elhatárolások		442
	<i>Források összesen</i>	166 154	242 069

**KÖLTSÉGVETÉSI BESZÁMOLÓ ÉS EGYSZERUSÍTETT
ÉVES BESZÁMOLÓ EREDMÉNY-KIMUTATÁSA 2000. ÉV**

A	Tőke nyitó összege		164725
B	Bevételek		
	1. Közhasznú működésre kapott támogatás		525
	2. Pályázati uton elnyert támogatás		112103
	3. Céltevékenység szti. Bevétel		787
	4. Pénzügyi műveletek bevételei		34768
	Összes bevétel		148183
C	Költségek		
	5. Személyi jellegű ráfordítások		4674
	6. Iroda és működési költségek		9727
	7. Programköltségek		18366
	Zöld munka	1477	
	EU-csatlakozás	1179	
	Átfogó szervezet fejlesztés	5278	
	Közösségek joga a tudáshoz	2025	
	Borostyánkő út	672	
	Általános segítségnyújtás	4078	
	Konzorcium	3314	
	Egyéb	343	
	8, Kifizetett adományok		40498
	9. Tárgyi eszköz és amortizáció		1188
	10. Pénzügyi műveletek költsége		10900
	Összes költség		85353
D	Eredmény		62830
E	Tőke záró összege		227555
	Induló tőke	200	
	Áthúzódó program maradvány	61746	
	Saját tőke	169609	

The turn of the millenium brought diversification and consolidation in the activities of the Environmental Partnership Foundation. While still operating our core programs, we increasingly concentrate on the longterm sustainability of the programs serving our basic mission: nurturing civil society from the grassroots.

Maintaining an open, quick and flexible support mechanism, primarily targeting environmental NGOs in an everchanging world demands increased efforts in all of our activities. As our core support, the present basis of our grantmaking and other programs will end in 2003, the foundation's long term vision and strategy must be drawn up. This often painstakingly complex and difficult process has already started several years ago, but in 2000 it has become more imperative than ever. If we wish – and there is a need – to continue working towards our stated goals beyond 2003, we need to diversify our resources on the one hand, and find the most appropriate niche within the growing Hungarian civil society (on the doorstep of joining the European Union) on the other. We envisioned HEPF as becoming a foundation in the classical sense of the word, using the interest of its accumulated endowment to extend further support to our constituency. This support may be small (compared to other state or European sources), but we believe it has an important role to

play, primarily as a catalyzer of innovative ideas and upcoming local initiatives. However, this will require concentrated capacity building and institutional efforts in the coming period - achieving the “ideal position” is the biggest challenge HEPF ever faced.

In the meantime, despite the considerable amount of energy invested into strategic development, our operational programs have not only been maintained throughout the year, but increased in their number and the variety of activities employed. Within the framework of the various grant programs – open, grants, energy grants, Buy Nothing Day grants, Tisa program, and others – our Advisory Board decided to support ...applications with a total amount of ... USD. A new element of grantmaking has been the Tisa-program, initiated in response to the cyanide and heavy metal spills and the subsequent floods hitting Eastern Hungary early in the year. Thanks to special fundraising efforts, in June we were able to announce a call for applications for cooperative programs aimed at rehabilitating and developing the Tisa river basin. NGOs from Hungary, Romania and Yugoslavia could apply for support. Although we ran cross-border grants before, this has been our first truly international grantmaking program. As such, administering the program has also been a learning process, as it required extensive travelling, trilateral cooperation with the local managing organizations (the Environmental Partnership Foundation in Romania and the Regional

Environmental Center's Local Office in Yugoslavia) as well as working with an international advisory board. The program is going to be continued in 2001 too. Besides direct financial support, we tried to help the work of civil organizations and NGOs in a number of other ways. In line with our traditions, we provided training and technical assistance by finding expert and media contacts, enhancing cooperation both within civil society as well as with state agencies and institutions. Thematic programs, such as Greenworks or the Amber Trail Greenway program have complemented these daily activities. The first of these, the Greenworks program – run in cooperation with the Hungarian Foundation for Self-Reliance – aims at involving Roma (gypsy) people into local rural development initiatives, thus combining their traditional, naturefriendly crafts with creating jobs and generating income in a sustainable manner. Partnership provides seed money and mentor assistance to start up local small businesses, ranging from herb collection and drying through clay brick making to carpentry and willow furniture. However, as the program has run for several years now, quite a few of these initiatives are “maturing” now, thus, our new task – and challenge – is to develop methods to find bigger starting capital for their investment and ways to market the resulting products.

The Amber Trail Greenways program is characterized by its crossborder nature. It aims at enhancing sustainable development along the Cracow – Banska Bystrica – Budapest corridor, by

creating a “green” route, which links up local initiatives to develop ecotourism, local crafts and agriculture as well as serves the integration within and the cooperation among communities. In Hungary, the local management is coordinated by the Ipel Union, a bilateral NGO based near the Slovakian border. They are working on bicycle routes, on microregion development, on reopening an old railway line and other projects.

These programs focus more and more one (however wide) issue: rural sustainability. It is becoming generally recognized that the unique natural and cultural heritage of the Central European countries is an invaluable treasure, which can only be preserved and further developed in a socially and ecologically sustainable manner through local, bottom-up initiatives. In one way or another, most of our work and grantmaking reflect this realization. We perceive our role as integrators, providers of experience and encouragement, linking various local efforts and helping them to raise their profile on the national and international agenda. The new program on EU accession and regional development, which we started shaping in 2000, is also part of this approach: we hope to provide local groups with practical tools to improve public participation and community involvement in the EU-related local and regional planning processes. As a first step we conducted a survey among civil organizations all over the country, researching their present status, cooperative networks, information sources, as well as their expectations and fears surrounding EU-acc

GRANTS LIST 2000

General small grants

Bioculture Association, Kapuvár, 50 USD

The Association is organizing a whole-day event relating to bio-culture. EPCE contributes to the organizational costs of the program.

Energy and Environmental Association, Nyíregyháza, 3 333 USD loan

EPCE provided the loan to buy and restore the Association's new office.

Őri Foundation, Óriszentpéter, 357 USD

Publishing costs of the book "Praises to cereals" is supported with USD 357. The book is addressing those who like simple but wholemeal nourishment.

Ars Topia Foundation, Budapest, 321 USD

Support for Organic Landscape Theory Workshop. The grant is for fee of the expert who gave theoretical lectures and practical training.

Foundation for Szelid, Dunapataj, 1 071 USD

The Foundation together with the local government is working for conservation of the Szelidi lakes that attracts lots of tourists every year. They needed a special equipment to measure the oxygen content of the water.

Gaja Environmental Association, Székesfehérvár, 214 USD

Support for a public campaign before referendum on building a refuse oil processing factory in the village Kápolnásnyék.

Natural Lifestyle Foundation, Agostyán, 768 USD

Support for Solar Collector Building Training in spring 2001. The grant covers the lecturer fees and raw materials.

Miskolc Eco-Circle, Miskolc, 698 USD

The organization runs an educational center, with main activities such as organizing study visits, field trips and environmental camps for high school and university students. HEPF has contributed to the operational costs of the educational center.

Bakonysárkány Village Local Government, Bakonysárkány, 90 USD

Bakonysárkány is located between Vértes and Bakony hills. They have been supported to map the ecological values of the region and publish the results. The publication can serve the development of soft tourism - an important element in SAPARD program of the region.

Bakonyalja Environmental and Tourist Association, Csatka, 45 USD

The association organizes environmental activities in four villages of low Bakony region. They introduce renewable energy sources, selective waste collection and work on environmental education. HEPF has supported them to set up telephone connection.

Hatvan Environmental Association, Hatvan, 545 USD

The organization's aim is to improve the environmental conditions of the town Hatvan. They publish a quarterly newsletter, Green News informing local people on current environmental news and problems as well as the

Association's recommendations for solution. Partnership has contributed to their activities by financing two editions of the newsletter.

Association for the Natural Values of Hosszúhetény, Hosszúhetény, 15 USD

The association works for the protection of natural values in the Mecsek hills. An industrial company planned to establish a battery recycling plant close to protected areas. The Association joined the permission procedure as an official public partner. Partnership has covered the expenses of experts.

Green Future Environmental Association, Jászapáti Working Group, 364 USD

The group has asked for HEPF support to solve local environmental problems, this time by acting against the soil pollution caused by waste deposit site in the village. HEPF has given them professional assistance and covered the fees of expert examination.

Füvészkert Society, Nagyecséd, 836 USD

The Society works for nature conservation and awareness raising in the region of the Ecsed Wetland. Their long-term objective is to rehabilitate certain parts of the wetland. In their current program they do a survey of the natural and cultural values of the Nagyecséd region and publish the results to serve the development of soft tourism.

Foundation for Development of Nagydobos, Nagydobos, 545 USD

The organization runs a tele-cottage in Nagydobos village, Szatmár county. They are implementing an organic farming model that attracts tourists as

well as provides job for local people.

Bózsva Village Conservation and Embellishment Society, Bózsva, 256 USD

The Society works in a small village in Zemplén hills, northern Hungary. In the supported program they prepare a development plan for the village with the involvement of local people. Their program is linked to SAPARD microregional plans, too.

Eco-Service Foundation, Budapest, 1 018 USD

The Foundation runs an environmental advisory office in Budapest. They have received a grant to prepare a study on the environmental impacts of washing powders available in Hungary and communicate the results in a publication.

Reflex Association, Győr, 2 909 USD

This year Reflex Association and Arrabona Green Club (Győr) have been responsible for organization of the Annual Gathering of Environmental and Nature Conservation NGOs in Hungary. HEPF has contributed to the expenses of accommodation and meals for participants.

Cornflower Environmental Association, Kerekegyháza, 090 USD

The Association works on improvement of environment situation of the Kerekegyház region. In their current project they joined a European Union program by estimating the potential of local renewable energy sources and preparing a local implementation plan in order to increase the rate of renewable energy use to 25% by 2012. HEPF has covered the own contribution

required to apply for the EU grant.

HEROSZ Fejér County Group, Székesfehérvár, 364 USD

This is one of the most active local groups of HEROSZ, a nation-wide animal welfare organization. They run animal homes and bird hospitals, and publish an environmental newsletter. They organize social programs on prominent environmental days as well as camps and conferences. HEPF has contributed to their operational costs.

Clean Air Working Group, Budapest, 1 033 USD

A non-registered civil group has been supported with the two grants in the village of Budakalász. This group, with help of Clean Air Working Group runs an awareness raising campaign about environmental impacts of a new METRO supermarket. The campaign prepares for the local referendum on the issue. HEPF has contributed to the costs of posters and leaflets as well as some operational costs.

Kerekdomb Environmental Association, Törökbálint, 30 USD

The Association has a variety of environmental activities around Budapest, based exclusively on volunteers. They have received a small grant for their Earth Day program.

Nádasdy Foundation, Nádasladány, 364 USD

Last year the Foundation organized the successful Nádasdy Academy where representatives of the ecological "intelligentsia" could exchange their views and experiences on the possibilities and chances or an ecological future in Hungary. This year the Academy deals with issues related to solar energy. HEPF has supported the Academy with expenses of meals for

the participants.

Visnyeszéplak Village Protection and Educational Society, Visnyeszéplak, 400 USD

Several years ago, some young people started to create an eco-village in the hills of Zselic. Apart from implementing an ecological way of life, their association also works on local nature protection and environmental education. HEPF has supported them by contributing to their operational costs.

Bio Culture Association

Hajdúböszörmény Local Group, Hajdúböszörmény, 64 USD

The Association's annual meeting has been supported by the HEPF grant.

Green Point Foundation, Budapest, 545 USD

The Foundation plans to establish a school based on the model "Magic" human ecological school working under the Stanford University, California. They translate and publish a book on ideas of the school. Partnership has supported the publication with a grant for translation and printing.

Gaja Environmental Association, Székesfehérvár, 75 USD

The Association organized a demonstration for protection of the Sóstó forest. The local government decided to give protected status to the forest, still the responsible local forestry company has attacked the decision and started to cut down trees. HEPF has covered the costs of the demonstration with an emergency grant.

Waldorf-Pedagogical Association, Gödöllő, 484 USD

The Association set up "Green Forint" mutual benefit society ('LETs') in Gödöllő, which already has more than

100 members. They can exchange their own products or services without the use money. HPEF has covered the printing costs of leaflets, posters and guides.

Parliament of the Countryside Association, Budapest, 364 USD

The aim of the association is to represent the interest of people living in rural settlements. In the framework of the supported project they work out an educational program on ecological landscape management according to European Union standards. HPEF has covered the expenses of printing an educational booklet.

Pannon Nature Conservation Alliance, Budapest, 227 USD

The Alliance is based on cooperation of several societies in Hungary. They have monitoring programs on protected animal species, exchange experiences, help each other with equipment and voluntary work. HPEF has supported them with two used laptops to register data during field work.

GATE Green Club, Gödöllő, 2 073 USD

The Club was formed by university students in Gödöllő. They carried out successful programs on awareness raising, created model composting systems for local people, selective waste management in the University and river watch activities for schoolchildren. HPEF supported them with a copier to help their information and educational work

Hungarian Society of Nature Conservationists, Budapest, 1 091 USD

The society has 72 member organizations all over the country. They work for sustainable development by devel-

oping programs on the national level, helping information exchange, influencing environmental decision-making and cooperating with international organizations. In the present project they deal with problems caused by globalization processes – and publish the Globalization Booklets. The grant covers the preparation of the publication and communication costs.

Borsod Abaúj Zemplén County – Environmental and Regional Development Society, 756 USD

The society works to improve the environmental and social situation in the region and to implement sustainable development. In the framework of a public interest (not-for-profit) company an eco village was established in Gömöröszőlős in 1993. The grant has supported the Annual Meeting of Eco-Villages in Hungary and covered costs of accommodation and meals for participants.

Energy Club, Budapest, 1 207 USD

Energy Club has got a grant to introduce alternative energy sources during the one-week international festival “Island 2000” They applied for this grant to complete their planned program supported by HPEF earlier. The grant covered the expenses of organization, rent of equipment and transport.

Awakening of Nature Society, Orosháza, 655 USD

They work on environmental education, organize camps and have an Environmental Information Office in southeastern Hungary. The Society has a Railway Working Group with the aim of protecting local railways, promoting train travel and reconstructing stations. They work on a

Traffic Coordination Program.

Operational costs related to the program have been covered by HPEF grant.

ELTE Nature Conservation Club, Budapest, 473 USD

The club has several working groups (protection of the otters, bankwatch, gene technology). They organize direct nature protection work as well as work for environmental awareness raising. The grant is to print and mail their regular publication, the Gaia News Digest.

Nimfea Association, Túrkeve, 1 000 USD

The association is implementing an energy efficiency program in three towns, one school each. They are planning to inform local governments about the experiences and results and make suggestions to improve energy efficiency in school buildings.

Matthias Rex Association, Szolnok, 334 USD

Mission of the Association is to popularize environmental ideas and way of life. They focus their activities on youth. They organize Casa Giocosa Summer Academy every year. This program was supported by Partnership Foundation.

Hungarian Humangenetic Association, Budapest, 34 USD

The Association organizes conferences yearly. This year the got a grant of 334 USD. An article on their activity is being published in “Lélegzet” magazine for the wide public.

Foundation for Rail Transport of Rákoskert, Budapest, 833 USD

The Foundation is active in the suburban of Budapest. They are working on popularizing environmental friendly

transport. They reconstructed an old railway station where they organize sport, social and cultural programs as well as offer accommodation for tourists.

A grant of 833 USD was awarded to them for bike programs and printing leaflets.

Arrabona Green Club Association, Győr, 1 000 USD

The main goal of the Association is to introduce environmental friendly attitude to youth of Győr town. Apart from information they organize environmental actions and programs. They are granted with 1000 USD for office rent of 12 months.

Environmental Association of Hatvan town, Hatvan, 150 USD

They are carrying out a signature collecting campaign against the dangerous waste deposit in Lőrinci site. Their printing costs are covered.

Hungarian Workshop Foundation, Mezőörs, 490 USD

The Foundation has an environmental information magazine "Turning pages". As a part of a regional environmental program, they publish a supplement to the magazine on renewable energy sources. They are running a Nature Watch Club, too. For the two programs they are granted with 490 USD.

Green Power environmental Association, Győr-Bácsa, 1 000 USD

The Association is working on activation of local people in Lower Szigetköz and representing their interests, too. Their aim is to control polluting activities of the industrial plants in the area. A grant of 1000 USD was awarded to them for office operation

and purchase of a fax machine.

Local Government of Aggtelek, Aggtelek, 984 USD

Main problem of the region is that young people live the villages and move to towns. In order to keep them in place – through encouraging feeling of community – six villages cooperate in a community development program. 984 USD is awarded for the program.

Environmental Association of Százhalombatta, Százhalombatta, 834 USD

The Association has restarted its activity with new members and ideas. They are granted with 834 USD for a computer. As they do not have a permanent office at the moment, they are asked to sort out the safe location of the computer where all members can use it.

Palocsa Association, Zalkod, 1 000 USD

The association is focusing on land rehabilitation. Some landowners offered a mixed forest – grassland of 670 ha in the region of Egercsehi, Szúcs, Mikófalva and Bekölce villages (North of Hungary) for rehabilitation purposes. Partnership contributes to expenses of land study – 1000 USD

Special emergency grants on Tisza Cyanide Pollution Catastrophe

E-mission Association, Nyíregyháza, 909 USD

The association surveys of the damages caused by the pollution, acts for compensation, informs public on impacts of pollution and practices public control over the responsible governmental institutions. HEPF has

covered the costs of a demonstration organized in the town Tokaj, on the river Tisza.

Centrul Regional De Supra Veghere Ecologica "Muntii Apuseni", Romania- Nagyvárad, 434 USD

The organization represented the Romanian environmental organizations at the Tisza commemorial demonstration in Budapest.

Partnership covered travel costs of the Romanian participants and provided practical assistance to the organizers of the demonstration.

Palocsa Nature Conservation and Traditionalist Network, Zalkod, 364 USD

The Network serves the exchange of information and experience among private persons and associations dealing with regional rehabilitation. One of their programs is to encourage rehabilitation of back-waters, an important issue in Tisza revitalization. The Network has received a grant to organize a conference where the participants got the opportunity to exchange their experiences.

Gávavencsellő Local Government, Gávavencsellő, 1 091 USD

Gávavencsellő is a village in the Upper -Tisza region, Szabolcs-Szatmár-Bereg county. The local government has received grant to prepare a management program for the flood basin.

Nimfea Society, Túrkeve, 909 USD

Nimfea joined the damage mitigation activities right after the pollution. The organization a group of volunteers to collect dead fish, estimate the damage and feed endangered animals.

HEPF has supported them by covering transportation costs related to their activity.

South-Nyírség Bihar Landscape and Cultural Protecting Society, Bocskaikert, 909 USD

The society participates in measuring the damages caused by cyanide pollution and contributes to its mitigation. They collect and cure poisoned protected predators, feed the endangered animals, and monitor the impacts of pollution on the flora and fauna.

Foundation for Modern Equipment of Tokaji Ferenc Secondary School, Tokaj, 1 018 USD

Volunteers of the Foundation prepared an exhibition on the Tisza river, problems of river control, sustainable flood management and the damages of cyanide pollution. It will be exposed for a year in the school. The grant has contributed to the costs of materials and organization.

Tisza Club, Szolnok, 182 USD

Tisza Club has been dealing with water management problems of the river since 1990. Their work is internationally appreciated. During the spring flood they carried out an emergency action providing food for local people who had to leave their homes. An emergency grant has contributed to the expenses of food aid.

Boundaries Foundation, Eger, 545 USD

The foundation is the Hungarian section of Carpathian Foundation. It gives financial and technical support to civil organizations and local governments, so as to encourage inter-ethnic cooperation and public participation in decision-making processes. They organize a conference for 60 Hungarian, Ukrainian, Romanian, and Vojvodian local governments close to Tisza river, with the aim of launching

cooperation for the sustainable ecological development of Tisza basin.

Support to Civil Cooperation in Tisza River Basin

Yugoslavia:

Tisa Klub, Kanjiza, 5 000 USD

Mission of Tisa Klub is awareness raising along Tisa river in Yugoslavia.

They concentrate their activities on youth programs. Collecting information on the state of their environment, initiate environmental activities in the region and give correct information to the public – the main activities of the organization.

Their granted program includes an opinion research to get information how people think about their environment, and whether they are ready to work for improvement of its state. Meetings on environmental issues are also planned where people get the opportunity to discuss the hot topics of their close environment. The opinion research will be carried out at regional level and the meetings will be organized locally.

Serbian Mycological Society, Belgrade, 3 500 USD

The organization does active fieldwork and laboratory research to prove that mushrooms can be considered as bio-indicators. Their granted program concentrates on examination of heavy metal accumulation in mushrooms collected for human consumption. Publication of their results and informing the public through the media and directly are also essential parts of their planned activities.

Center for Ecology and Sustainable Management, Belgrade, 1 000 USD

The Center aims to raise public awareness, promote information exchange and create databases. One of their objectives is collecting and publishing best practices and projects related to protection of the rivers. Analyzing not only the best but also the unsuccessful activities in a publication is their granted program.

Romania:

Transylvanian Carpathian Society, Satu Mare, 4 000 USD

The organization is mapping and analyzing pollution sources in Tisza River basin. It is necessary to get data directly from the sites as most published information is only repetition of former publications. They are planning to cooperate with mining experts and publish the results in newspapers and translate them to legal terms.

Foundation Edelweiss, Sibiu, 500 USD

Edelweiss has already organized and facilitated negotiations on local environmental issues for interested like mayors, representatives of inspectorates and NGOs. Their aim is to encourage and support civil activities in one of the most polluted industrial area of the basin, the Copsa Mica region. This program is for preparing further public activities: looking for partners from different sectors in the region.

Ecotur, Sibiu, 8 000 USD

Ecotur is planning to set up a monitoring system on Tarnava and Ampoi rivers and organize public debates on environmental – mainly water related

– issues. They have completed a successful project with similar activities on Olt river. Public awareness raising is an important part of the project. They plan to teach people how to react in case of environmental problems and what their rights are regarding their environment.

ASSOC, Baia Mare, 3 000 USD

This organization started to orientate towards environmental problems after the cyanide spill. As they have much experience in social and health care, they examine and publish health effects of river pollution. They inform the international media regularly. This program aims to take blood samples and collect information from local people on effects of the river pollution to their lives. They are cooperating with E-mission, Hungary in methodological issues of interviewing people.

Ecological Club Transylvania, Cluj, 10 000 USD

The program aims to achieve water quality improvement in Somesul Mic, Crisul Repede and Crisul Negru rivers by monitoring, public information and supporting partnerships.

The Club has already implemented some programs in public participation and environmental monitoring. They developed good contacts to representatives of different sectors, the local newspaper and television – and plan to use them for publishing the monitoring results.

Albamont Club, Alba Iulia, 6 500 USD

The project is a preventive activity: Albamont plans to monitor technologies and environmental effects of the Gold Company “Rosia Montana” in valley Rosiei. This company is about

to use the technologies known from Baia Mare. The project involves public campaign, information to international media, too. Implementation of the program is backed with legal expertise.

Hungary:

Foundation for Nagykoru, 3 200 USD

The Foundation is working for re-establishment of traditional river management in the region. A Study was set up by the local government for examining the possible ways of rehabilitation, but financial background was not provided. 8 months operation of the Study is supported by HEPF in the frame of this program. By the end of this period the Foundation will prepare a detailed working plan and inform the public on the plans.

Pan-European Jurists’ Union, 7 500 USD

The Union undertook the task of collecting the claims of individuals, non-governmental organizations and small businesses, processes them and puts them in the state suitable for expert team asserting the damages. The project is planned to result in legal obligations to compensation of damages, prevention of more such catastrophe, encouragement of legislation. They cooperate with NGOs and use their experience in civil sphere. HEPF grant is to contribute to the expenses of legal processes, experts, communication.

Youth Nature Conservationists from Hajdúböszörmény, 2 500 USD

The program aims to induce legal suits for damages involving tourist enter-

prises. Two trainings will be organized with participation of the damaged parties and representatives of different organizations (chambers, local authorities) and prepare the enterprises for legal proceedings. As a result of the program, some individuals will cooperate with the Pan-European Jurists’ Union in taking their case before the court.

E-mission Association, Nyíregyháza, 10 000 USD

Sustainable development program with three main components: case study of the cyanide and heavy metal contamination and their consequences, preparation of a development program in a small region with demonstrative purposes, civil organization-development program in Upper Tisza region. As this is a long term project, the case study and description of the demonstrative area from environmental-social-economic aspects are granted.

Energy grants

Alternatives to Nuclear Power

Energy Club, Budapest, 7 273 USD

The organization runs investigative (i.e. watchdog), follow-up and information activities, related to the operation of the Paks nuclear power plant. The aim is to gather information on the plant’s operation and the waste disposal, which are usually not very public, and to present it to citizens and the Hungarian green movement, thereby contributing to convincing people that nuclear energy is the most polluting and expensive way to produce electricity. To this end, they also

plan to organize meetings with decision-makers, monitor research and lobby the Parliament and Ministries.

Energy Club, Budapest, 364 USD
The club decided to reprint the anti-nuclear brochure they made in 1998 for the third time, in 5000 copies and distribute it during 10th the Earth Day celebrations in 2000, where they expected about 4000 people.

Energy Club, Budapest, 1 818 USD
The Anti-nuclear Working Group provides a framework for young activists to take part in the promotion of sustainable energy systems in Hungary. The main means of communication and informing their constituency is by publishing a regular newsletter. In 2000 the group plans to print 3 issues in 1000 copies.

Reflex Association, Győr, 2 182 USD

The Reflex Environmental Association, founded in 1987, is a member of the Green Energy Network, active in Northern Transdanubia. The main goal of their activity is to educate the public on the risks and disadvantages of nuclear power, and to prepare them for a longer-term debate on the construction of new reactors. They aim to reach students between 12-18 years, who are young enough to be convinced of the disadvantages of nuclear energy, by means of lectures, cartoons, postcard and series of articles.

Arrabona Green Club, Győr, 109 USD

The club was established in co-operation with the students and teachers of the Széchenyi István College, in Győr, in the autumn of 1998. They have a supplement in the college newspaper,

in which they plan to bestow one issue in May to the dangers of the nuclear energy featuring articles about the possible threats, remarks from scientists and average citizens, stories and jokes.

E-mission Association, Nyíregyháza, 1 200 USD

The association, which is a founder of the Anti-nuclear Working Group, and organiser of many anti-nuclear actions, now aims to organise a national cartoon tender for the youth (12-18 age) on nuclear energy, under the title Nuclear Illness. They plan to edit a 25-30-page publication from the best cartoons. The publication will include a short description of nuclear issues and problems.

Environmental Culture Association of Esztergom, Esztergom, 1 745 USD

The project aims at public education on nuclear energy in North-eastern Transdanubia, near to the region where the Mohovce NPP operates. The association plans to print a publication on the problem as well as to install a public display in Esztergom downtown to show the actual level of radiation. They also organize meetings and common actions with Slovak NGOs working in the region.

Reflex Association, Győr, 1 389 USD

Together with the Arrabona Green Club, they aim to organize a three-day program in the Széchenyi István College, where environmental green clubs from other universities and colleges will be invited too. The project aims to mobilize the green clubs in the anti-nuclear field.

Energy Club, Budapest, 2 029 USD

The Paks nuclear reactors, reaching the end of their life span, must be

gradually shut down between 2012 and 2017. However, the plant represents a base load capacity of 1860 MW, which will need to be replaced by a variety of energy sources: using a larger share of renewable, increasing energy efficiency and savings, taking advantage of the co-generation potential and constructing new, smaller, more flexible power plants. The club sees itself mainly as an intermediary in this process, facilitating contacts between the different stakeholders. The second aim of the project is to organise an information tent in the Student Island Festival, Budapest in August.

Honeywell grants

Energy Club, Budapest, 2 482 USD

The organization helped a primary school in Dunaharaszti to use energy more efficiently by installing insulation and thermostatic heater valves.

E-mission Association, Nyíregyháza – North-Plane region, 2 103 USD

The association carried out window and door insulation in the primary school of the Sóstóhegy suburb of the town.

Environmental Culture Association, Esztergom – Middle-Transdanubian region, 2 344 USD

In Esztergom, the local organization insulated the primary school of Tát suburb, installed heat reflectors behind heaters and changed the north-facing corridor windows to double glazed ones in order to minimize heat loss.

Quality of Life Environmental Foundation, Eger – North-Hungary region, 1 482 USD

The foundation has eventually select-

ed the primary school of Sirok village. They repaired the heater control system and installed new heater valves.

Ecological Institute for Sustainable Development, Miskolc – North-Hungary region, 2 103 USD

In Miskolc the water system has been modernized changing taps and valves to prevent leaks and vandalism. The school management welcomed this plan and has even successfully mobilized additional funding sources.

Amber Trail Greenways program

Eco-chance Foundation, Budapest, 364 USD

The foundation, together with the Environmental Association of Mátyásfa, a small local NGO in the Amber Trail region, aims to conserve and rehabilitate natural state of the Morgó-stream. The design a revitalization and water management plan HEPF has supported them with organizational costs and the engineers fees.

For Our Village Szokolya, Szokolya, 837 USD

They want to liven up old, traditional agricultural work and handicraft on a farm in Szokolya. This farm will not function as a museum where everything is for the eyes and nothing for the hand. Here children and adults can try anything to taste how our grandparents lived and worked. HEPF supported the cost of printing leaflets and the preparation of an introductory video.

Town Development and Embellishment Association, Göd, 1000 USD

There is an old youth summer camp-site in the city, which was abandoned since the pioneer movement of the previous political regime has not used it. The municipality wanted to sell it for building a new water amusement park. The inhabitants of the city got together against the idea and want to utilize the site, as it was previously (youth programs, sport and environmental education). HEPF supported data collection for site rehabilitation.

Friends of Small Trains, Budapest, 1 000 USD

This group only has enthusiastic railway-friend members. There are a number of old, narrow-track railway lines in Hungary. Some of them have already been closed. This group fought for a narrow track railway line in the Börzsöny-mountain starting from Kemence. They renovated both the railway line and the carriages and the train is operating again since last July. HEPF now supported further railway line building and carriage renovation.

Integrated Organizational Development program

Tele-house Foundation, Kismaros, 807 USD

Other Mosaic Cultural Association, Debrecen, 2 665 USD

Local Association of Big Families,

Kaposvár, 2 484 USD

Hindu-Hungarian Cultural Foundation, Pécs, 2 484 USD

“A Nostru”(Ours) Association for the Rights of the Romanies of Zala Country, Nagykanizsa, 2 665 USD

Waste Management Working Alliance, Budapest, 3 454 USD

Mental Worker Association for

People Along the Tisza River, Tiszavasvári, 2 603 USD

Green Action Association, Miskolc, 2 109 USD

Forest School Foundation “Church Hill” Education Center, Szentendre, 2 545 USD

New organizations participating in the program:

HEROSZ Fejér County Association, Székesfehérvár

KALAMÁRIS Youth Culture and Student Journalist Association, Nyíregyháza

“Kiss Ferenc Nature Conservationist Association in Csongrád County, Szeged

Regional Development Association of Middle Hegyhát Region, Szakadát

REX Dog-shelter Foundation, Budapest

Cultural Association of Szőny, Komárom

AUDITOR'S REPORT

I conducted the audit of the Hungarian Environmental Partnership Foundation's public benefit financial report for the year 2000. – where the total amount of the assets and sources equals to 242.069 tsd HUF, the result of the current year equals to 62.830 tsd HUF – as well as the audit of the activity statement and its supplements (hereafter: the balance sheet, the activity report, the supplements together: financial statements) which are included in the public benefit report year 2000 of the foundation. The compilation of the public benefit report year 2000 of the foundation is the task of the director.

The obligation of the auditor is the review of the financial documents based on the audit.

I conducted the audit in accordance with the applicable laws and regulations in force in Hungary and in accordance with International Standards of Auditing.

The foundation is a public benefit organization. In accordance with the Act on Accounting of 1991 (XVIII.) and 219/1998 Government decree and the general accounting principles

the foundation maintains its accounting records in double entry basis. The assets of the foundation are its start up fund and its income.

In my opinion the Annual Report as of December 31, 2000 (Annual Financial Statements) including a total cash, stocks and bank of 200.318 Tsd HUF, a total revenue of 148.183 Tsd HUF, and a total of expenses and other payments of 85.353 Tsd HUF has been compiled in accordance with Act on Accounting of 1991(XVIII), 219/1998.(12.30.) Order in Council and the general accounting principles.

The Annual Report gives a true and fair view of the financial position of the Foundation and the results of its operations for the year then ended.

28th of March 2001.

Mária Varga

Certified auditor registered

Under the code: MKVK 004200

1125. Budapest, Kútvölgyi út 24/a

**HUNGARIAN ENVIRONMENTAL PARTNERSHIP
FOUNDATION BALANCE SHEET
(SIMPLIFIED ANNUAL REPORT) YEAR 2000**

Figures in Tsd HUF

ASSETS	Previous year	Current year	Increase
A. Fixed assets	59.673	54.193	-5.480
Intangible assets	483	423	
Tangible assets	7.690	7.800	
Long term investments	51.500	45.970	-5.530
Invested assets value correction			
B. Current assets	104.944	159.164	+54.220
Inventory			
Accounts Receivable	2.826	4.816	+1.990
Short term Investment (Securities)			
Cash and cash equivalents	102.118	154.348	+52.230
C. Prepaid Expenses		28.712	
Total assets	164.617	242.069	
Sources			
D. Own capital	164.725	227.555	+62.830
Start up Fund Balance	200	200	
Change in Fund Balance	164.525	227.355	
Result of Current year	48.889	62.830	
Reserves			
E. Marked reserves			
F. Liabilities	1.429	14.072	+12.643
Long term liabilities			
Short term liabilities	1.429	14.072	
G. Accrued expenses		442	
Total Net Worth and liabilities	166.154	242.069	

**HUNGARIAN ENVIRONMENTAL PARTNERSHIP
FOUNDATION ACTIVITY STATEMENT
(SIMPLIFIED ANNUAL REPORT) YEAR 2000**

Figures in Tsd HUF

A Capital opening balance	164.725
B. Income	
1. Funds received for public benefit activities	525
2. Grant support	112.103
3. Other income	787
4. Bank income	34.768
Total income	148.183
C. Expenses	
5. Personnel	4.674
6. Office	9.727
7. Programme costs	18.366
Greenworks	1.477
EU-accession	1.179
Integrated Organizational Development	5.278
Community Right to Know	2.025
Amber Trail Greenway	672
Technical Assistance	4.078
EPCE – consortium	3.314
Other	343
8. Grants	40.498
9. Fixed assets and depreciation	1.188
10. Bank costs	10.900
Total expenses	85.353
D. Result of current year	62.830
E. Capital closing balance	227.555
Start up Fund	200
Carry-over	61.746
Capital reserve	169.609

Az Ökotárs Alapítvány nem nyereségérdekelt, politikától és pártoktól független, a környezet állapotának javításáért és a hazai civil szféra és a lakosság környezeti érzékenységének és tudatosságának fejlesztéséért tevékenykedő szervezet. Kérjük, amennyiben egyetért céljainkkal és módjában áll, támogassa alapítványunkat és ezen keresztül a környezetvédelem ügyét.

Köszönettel:

Foltányi Zsuzsa
igazgató

Ökotárs Alapítvány

Számlaszám

10900028-00000007-62300934 (Ft)

76230101 (USD)

7623001 (Euro)

**Creditanstalt Rt, Budapest,
Szervita tér 8. 1052**

Adószámunk

18062427-2-43

Postacím:
1519 Budapest, Pf. 411
Tel./Fax: (06-1) 466-8866,
209-5624, 209-7223
E-mail:
okotars@zpok.hu
www.okotars.hu